

Jaaroverzicht 2024

Milieualarmnummer FUMO

Inhoud

- Inleiding
- Overzicht van de meldingen
- Bevoegd gezag Provincie
- Klachten
- Ongewone voorvallen
- Ongewone voorvallen – indirecte lozingen
- Agrarische meldingen
- Drugsafval en opslag
- Overige meldingen

Inleiding

Het milieualarmnummer van de FUMO is dag en nacht bereikbaar voor het melden van milieuklachten en milieu-incidenten. Door inwoners en bedrijven. De milieupiketdienst bestaat uit 17 toezichthouders die alle meldingen zo snel mogelijk proberen op te lossen.

In deze presentatie staan de resultaten van alle meldingen die in 2024 binnenkwamen. Het zoomt in op de klachten, ongewone voorvallen, meldingen over belastende bedrijven en meldingen per bevoegd gezag. Aan de hand van grafieken en praktijkvoorbeelden deelt de FUMO het overzicht van binnengekomen meldingen, om zo een goed beeld te schetsen wat er in Friesland speelt.

De FUMO geeft met deze presentatie een kijkje in de keuken van de piketdienst. Om privacy redenen zijn de namen van inwoners of namen van werkzame personen van een bedrijf niet genoemd. Deze presentatie is gecontroleerd door een functionaris AVG.

De cijfers die in deze presentatie staan gaan over de meldingen die bij het Milieualarmnummer in 2024 zijn binnengekomen. Dit zijn de meldingen die zowel burgers als bedrijven telefonisch hebben gedaan. Alle binnengekomen meldingen registreert de FUMO. Dit zijn onder andere klachten van burgers en meldingen van bedrijven. Als we in deze presentatie spreken over meldingen dan zijn dat de keren dat iemand het milieualarmnummer heeft gebeld. Elke keer is een melding. Deze meldingen hebben we in deze presentatie weer onderverdeeld in bijvoorbeeld klachten en ongewone voorvallen.

Wettelijke verplichting en andere piketdiensten

Wettelijke verplichting

Artikel 13 Omgevingsbesluit: Uitvoeringsorganisatie

1. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5, richten hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma is gewaarborgd.
2. De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat: d. de bereikbaarheid en beschikbaarheid van hun organisatie ook buiten kantooruren is gegarandeerd.

Andere piketdiensten

Het milieualarmnummer is voor meldingen die gerelateerd zijn aan inrichtingen. Daarnaast heeft de FUMO nog twee piketdiensten:

Seveso piket

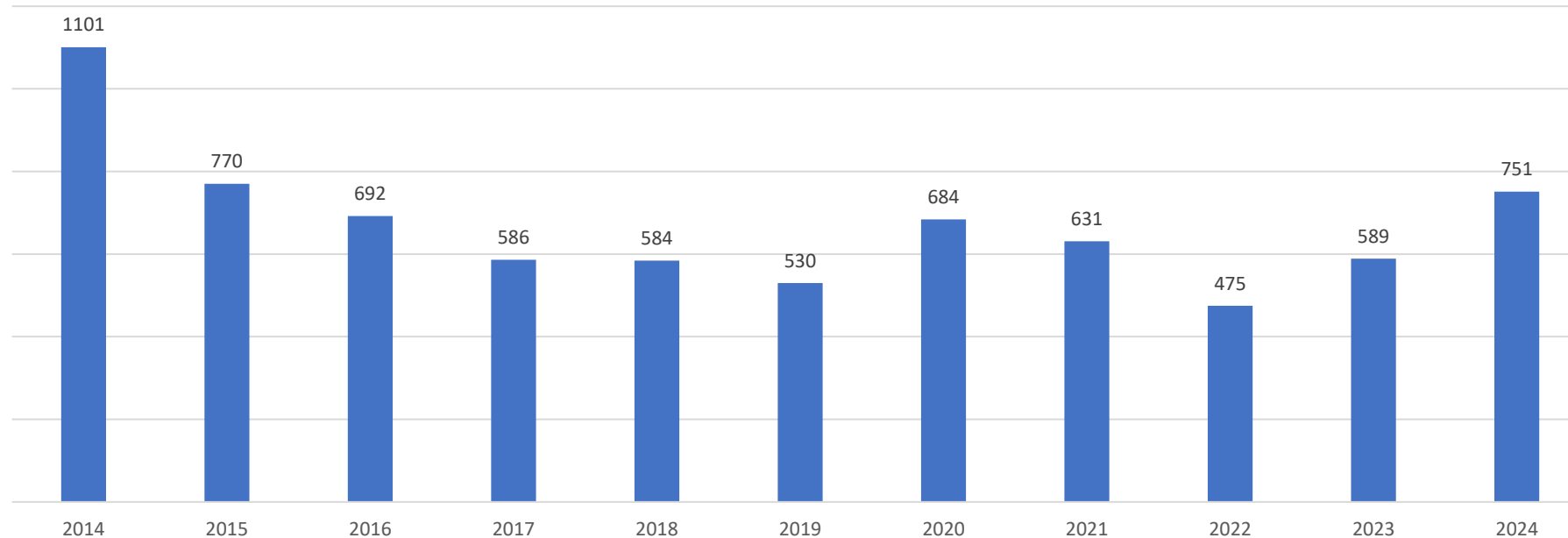
Friesland kent 10 Seveso (Europese naam) bedrijven (voorheen BRZO). Dit zijn bedrijven met een hoog risico op gebied van milieu en veiligheid door de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. De noordelijke omgevingsdiensten Friesland, Groningen en Drenthe hebben samen een Seveso piket voor meldingen die gaan over deze bedrijven. De meldingen komen binnen bij het milieualarmnummer van de FUMO. De FUMO zorgt ervoor dat de melding bij de Seveso piket terechtkomt. De Seveso piket is bemenst door de Seveso inspecteurs. Zij werken vanuit het kantoor van de omgevingsdienst Groningen in Veendam. Een voorbeeld van een Seveso bedrijf is BASF in Heerenveen. Het bevoegd gezag voor Seveso bedrijven is de Provincie Fryslân.

Zwemwaterpiket

Jaarlijks in de zomerperiode heeft de FUMO ook een zwemwaterpiket. Bij deze piketdienst komen meldingen binnen die gaan over de zwemwaterkwaliteit van openbare zwemplaatsen, zoals het strand van Lemmer. Wanneer uit analyse blijkt dat het water niet geschikt is om te zwemmen, bijvoorbeeld vanwege blauwalg of E-coli, dan plaatst de piketmedewerker de waarschuwborden die zichtbaar zijn bij ingang van de zwemplaats.

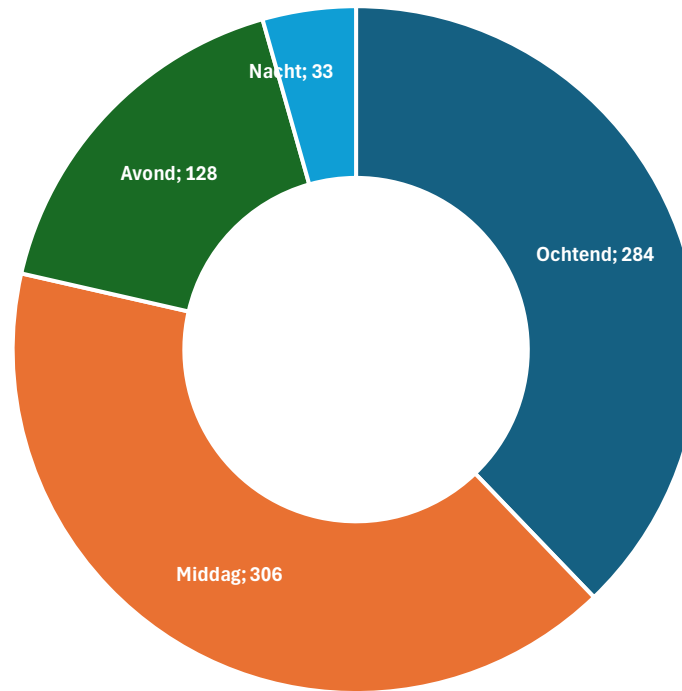
Overzicht van de meldingen

Aantal meldingen per jaar

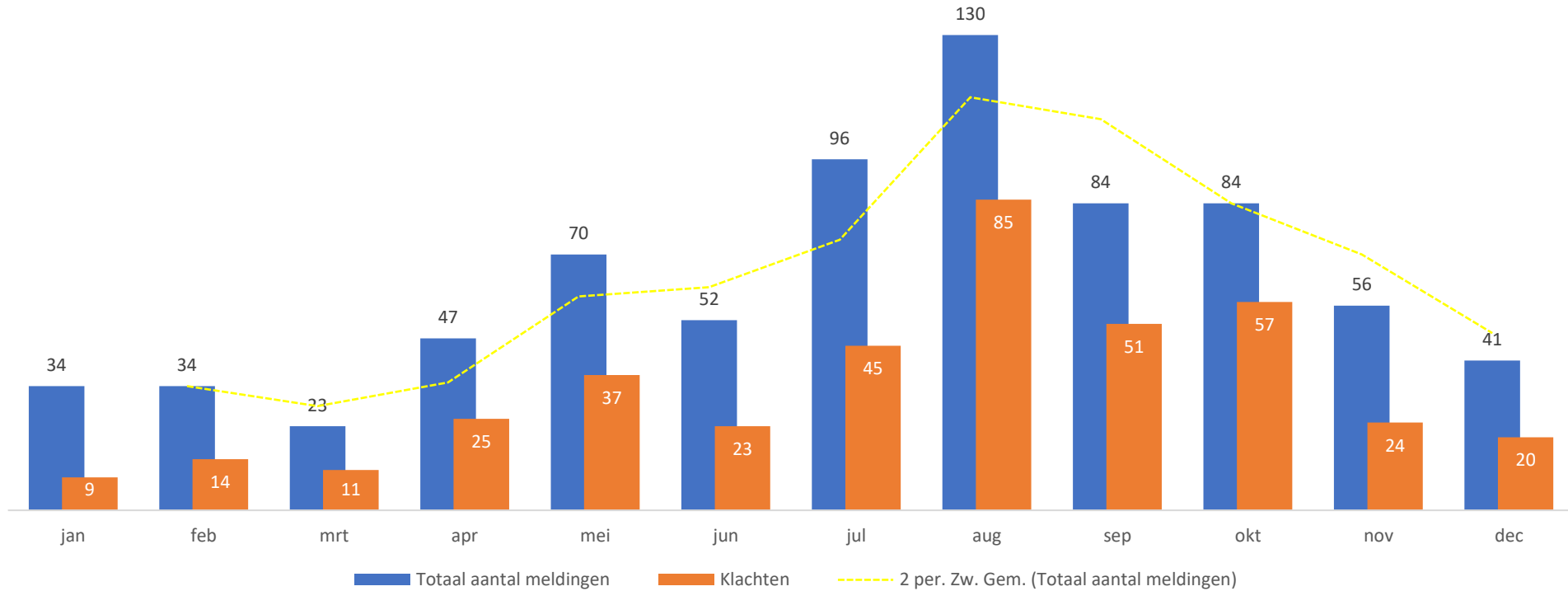
In 2024 zien we een stijging van het aantal meldingen ten opzichte van vorige jaren. Dit komt voor het grootste deel door een interne proceswijziging. Meldingen die nu binnenkomen bij info@fumo.nl of telefonisch via het algemeen nummer van de FUMO zijn vanaf medio 2024 naar het milieualarmnummer gestuurd. Daarom is het aantal meldingen nu hoger. Een andere oorzaak is een toename van klachten over de Sonac. Daarover verder in deze presentatie meer.

Aantal meldingen per dagdeel

De meeste meldingen komen in de ochtend en middag binnen. Als het voorkomt dat er in de nacht een melding wordt gedaan, is dat vaak een ongewoon voorval

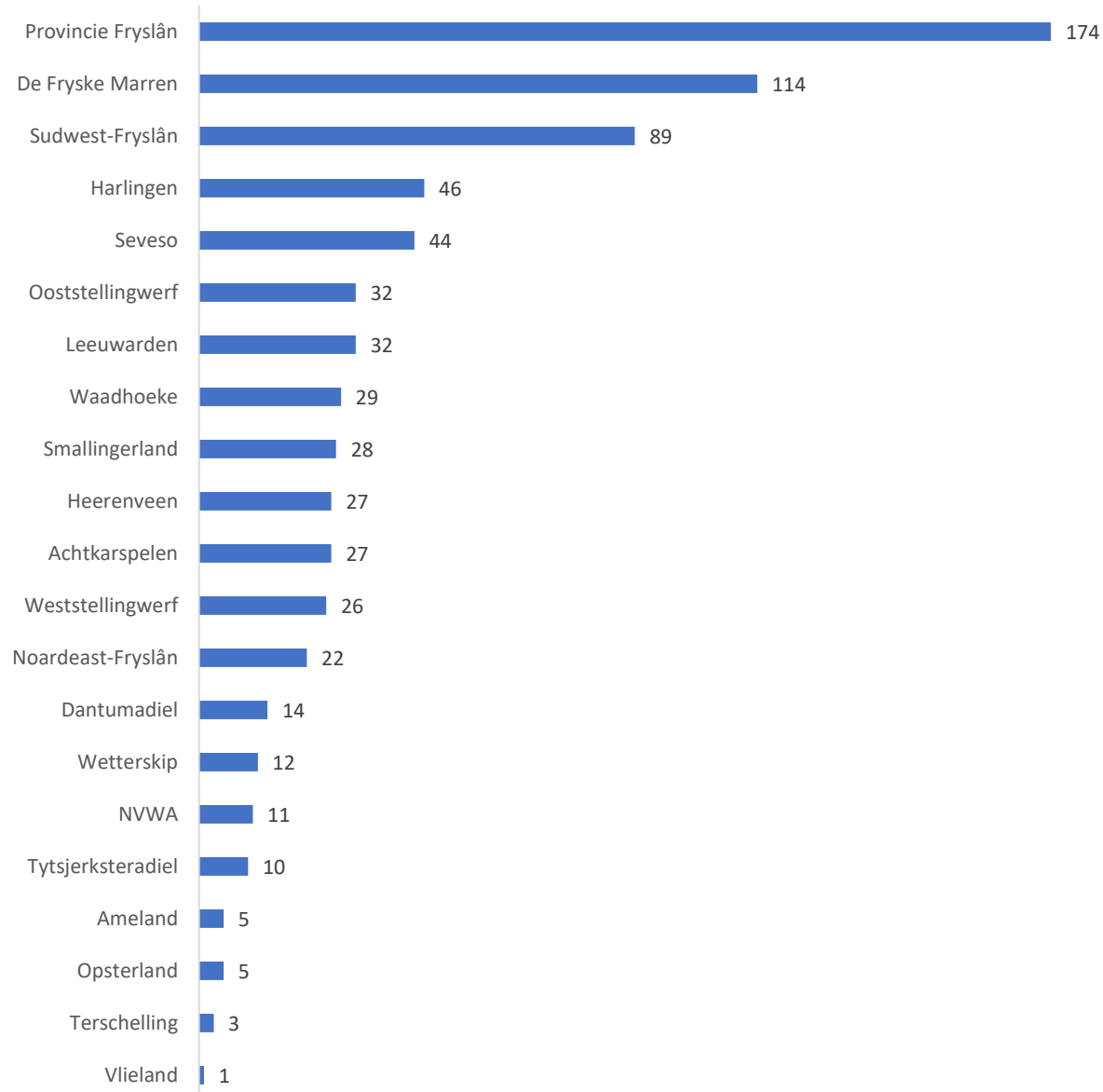
Aantal meldingen per maand

Trend

In de zomermaanden is het aantal klachten hoger wegens het mooie weer. Het totaal aantal klachten is daarom ook meer

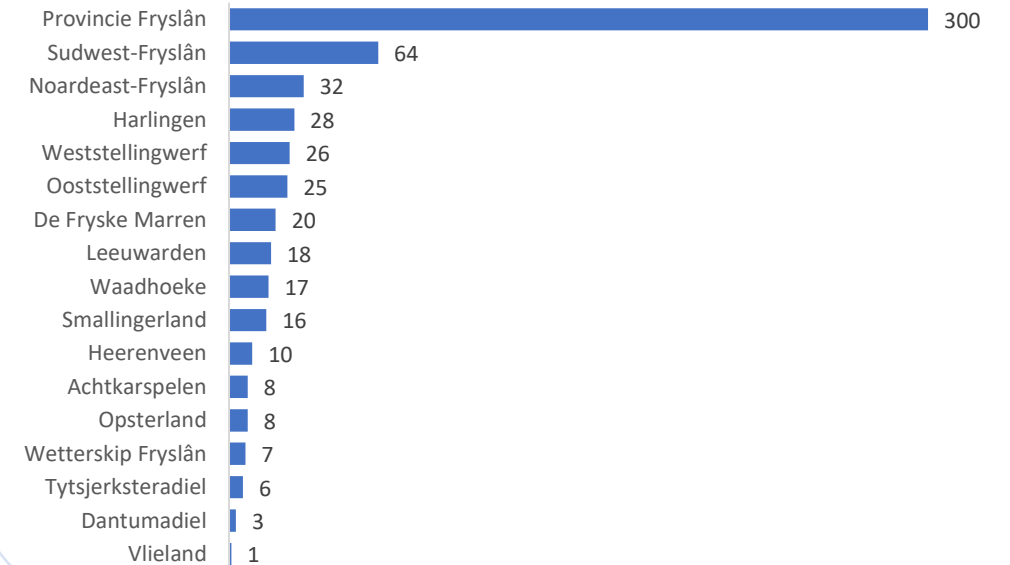
Aantal meldingen per bevoegd gezag

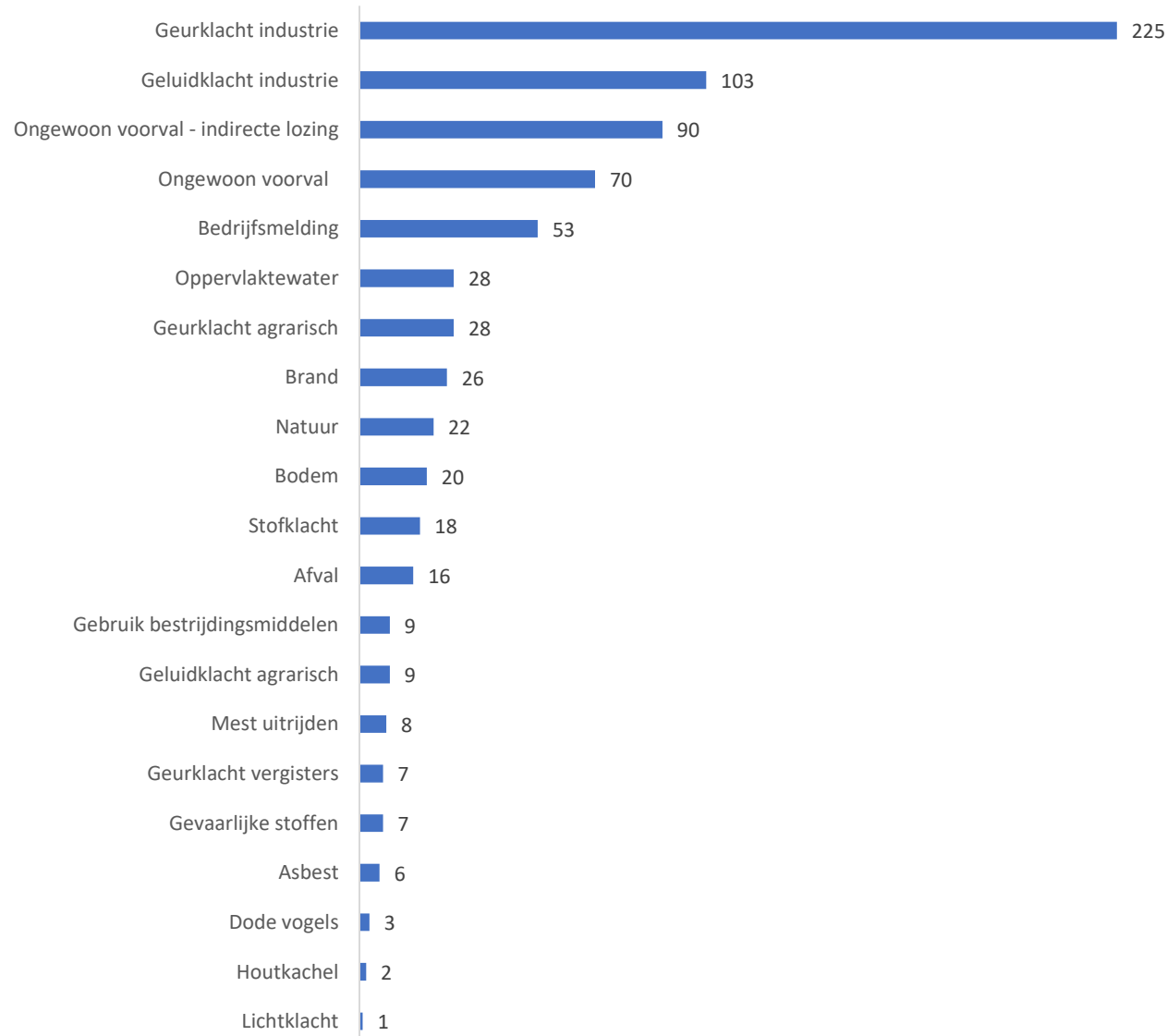
Notitie

Dat de meeste meldingen binnenkomen over bedrijven waarvoor de Provincie het bevoegd gezag is, is niet nieuw. Dat zien we elk jaar. Dat is ook niet zo gek. Deze bedrijven hebben een grotere impact om het milieu door hen omvang. We zien wel een grote daling van het aantal meldingen bij de Provincie en een stijging bij bijvoorbeeld De Fryske Marren. Dit komt omdat de zuivelbedrijven met de Omgevingswet van bevoegd gezag zijn gewisseld.

2023:

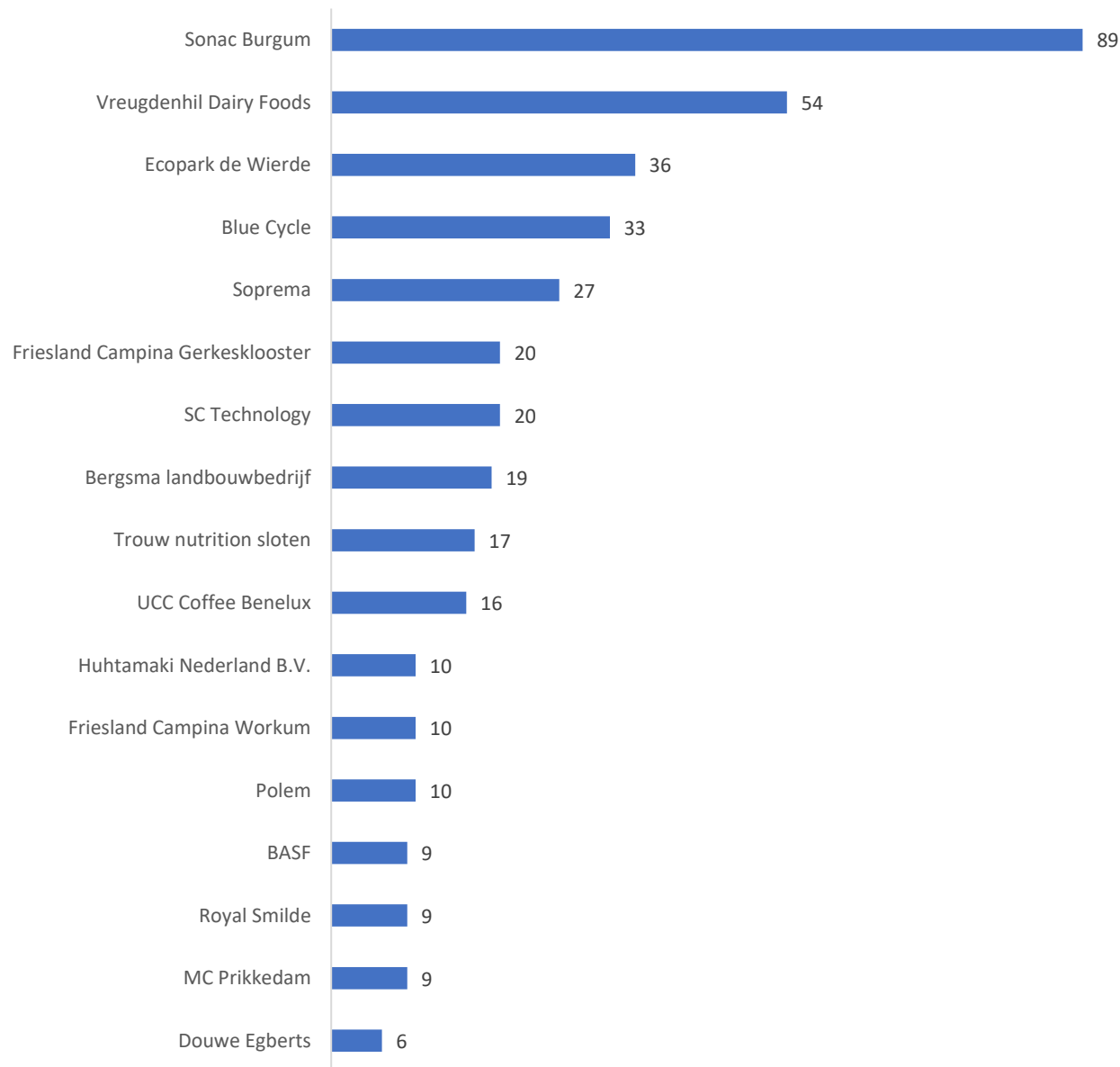
Aantal meldingen per categorie

Notitie

Ten opzichte van voorgaande jaren is er niet veel verschil. Dit beeld zien we elk jaar. Het aantal branden is wel gedaald. Dit zijn branden waarvoor het milieualarmnummer is gealarmeerd. Dit hoeft dus niet te betekenen dat het aantal branden in Friesland is gedaald.

Bedrijven met de meeste meldingen

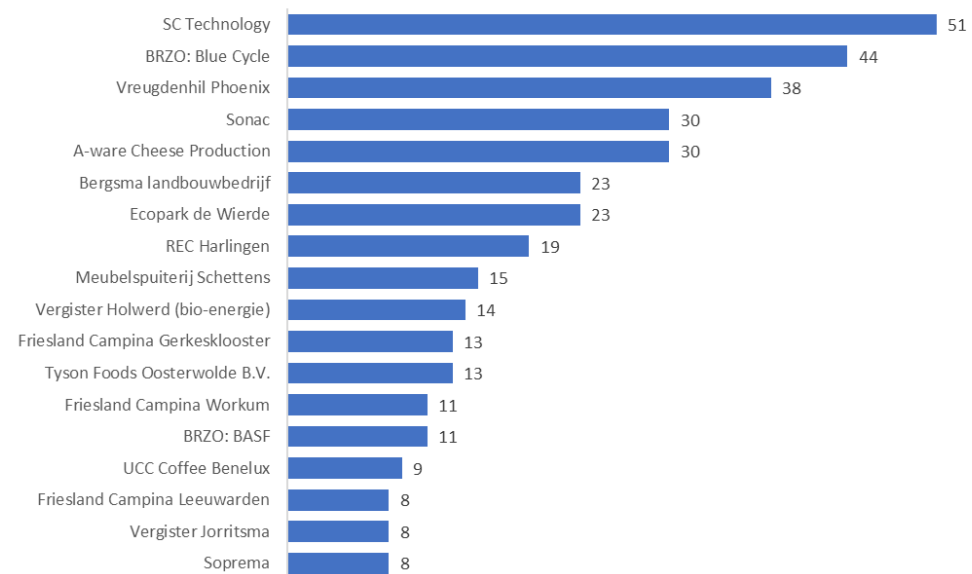
FUMO

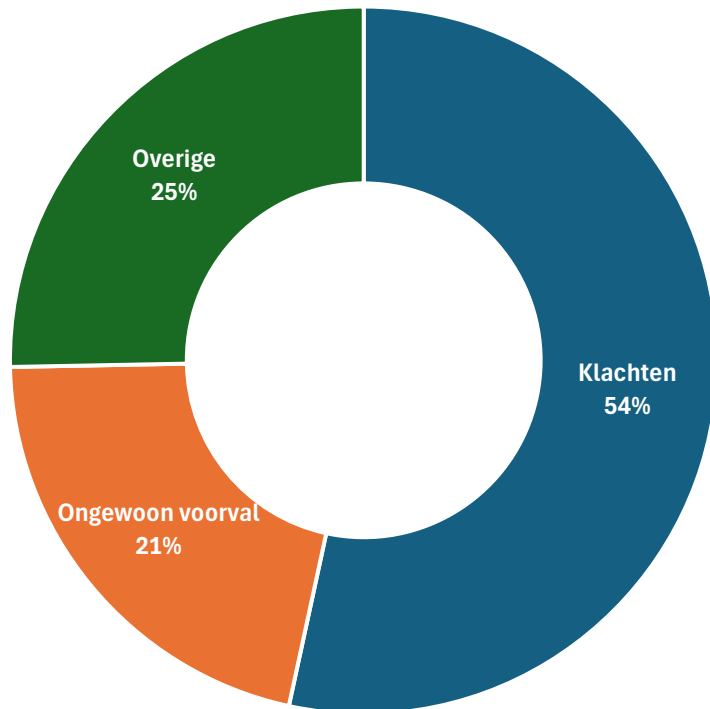
Notitie

Ten opzichte van 2023 zien we een grote stijging klachten over Sonac en een grote daling bij SC Technology. Daarover later meer. Dat een bedrijf veel meldingen heeft is niet per definitie een slecht teken. Bij bijvoorbeeld Vreugdenhil is het meldgedrag van het bedrijf goed bij incidenten met lozingen.

2023:

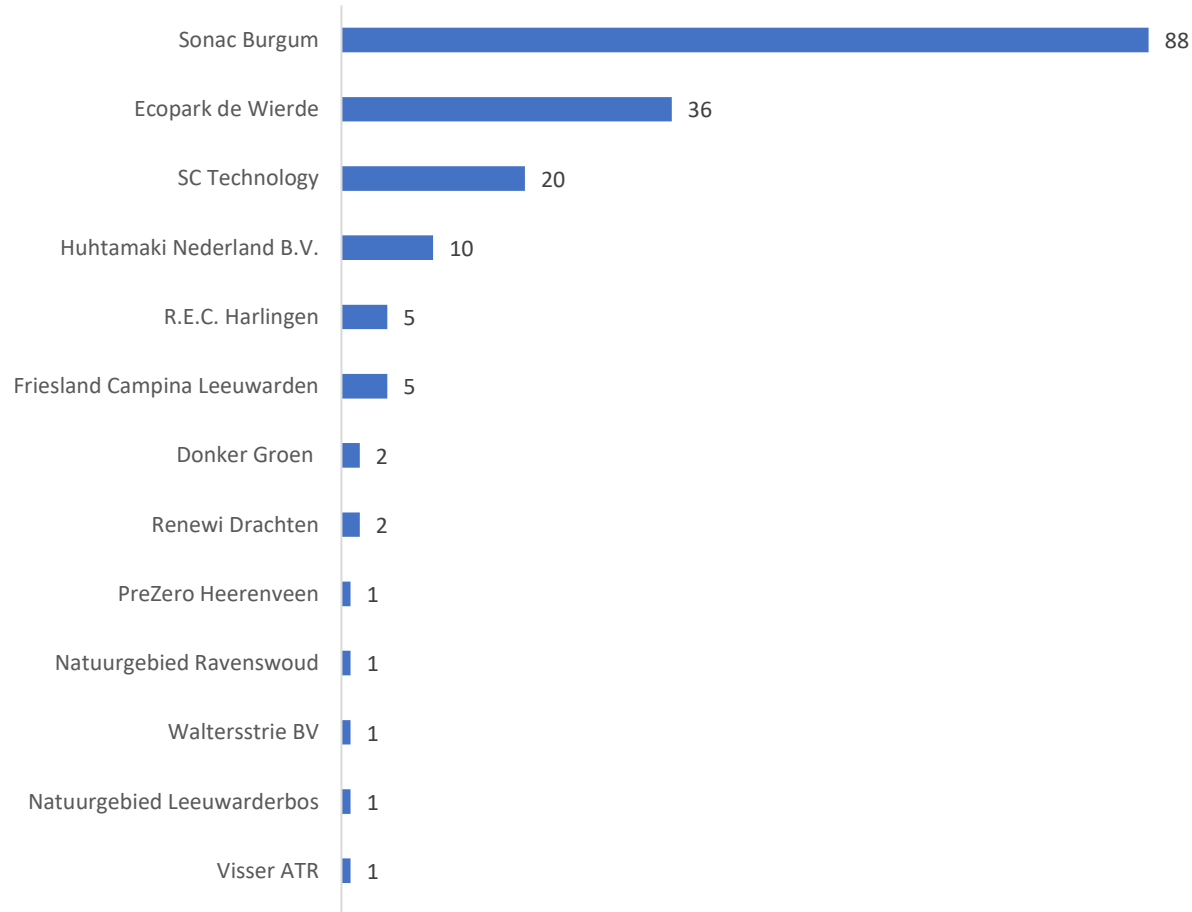
Verdeling meldingen

Notitie

Meer dan de helft van alle binnengekomen meldingen zijn klachten. Met de integrale milieucontroles maakt dit dan ook een belangrijk deel uit van die controles. De focus ligt dan bij geurklachten op de emissies, de geurvoorschriften en de diffuse emissies. Dat zijn ongewenste emissies van lucht die bijvoorbeeld via een openstaande deur naar buiten komen. Zo helpen de binnengekomen meldingen bij het milieualarmnummer ons ook om op een thema de focus te leggen. Wanneer we de focus op geluid leggen, schakelt de toezichthouder vaak de geluidsadviseurs van de FUMO in om bijvoorbeeld een geluidsmeting te doen.

Bevoegd gezag Provincie

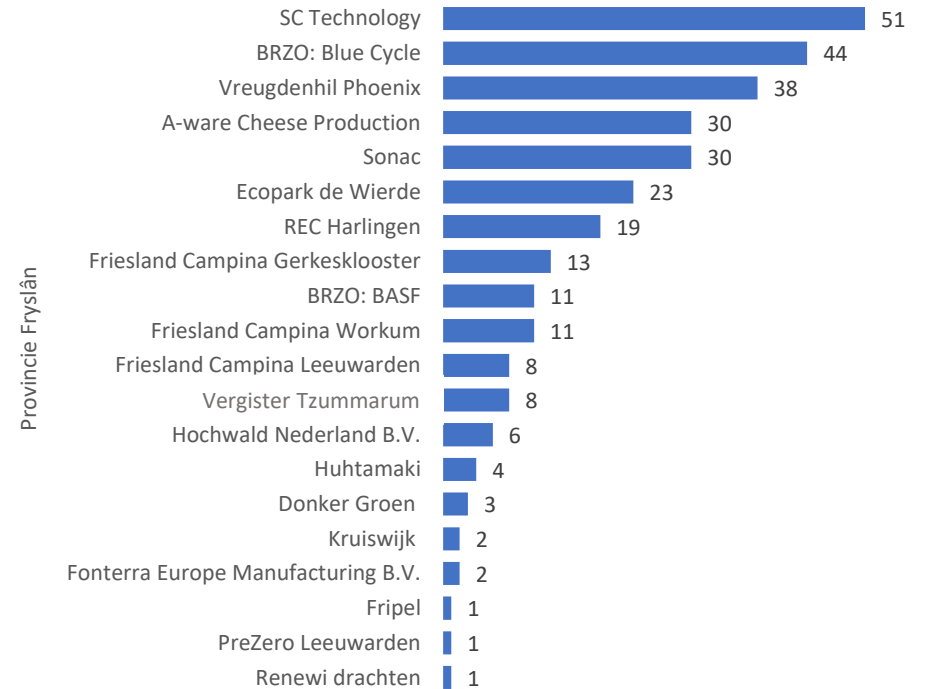
Bevoegd gezag Provincie

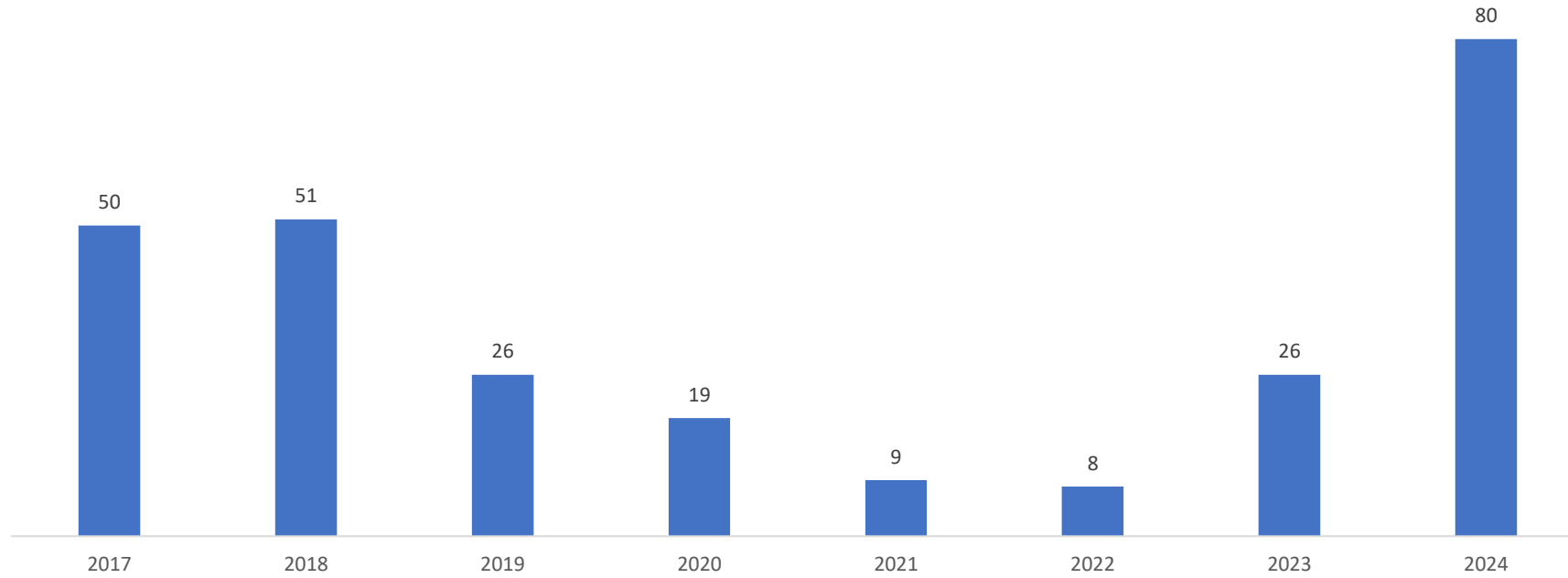
Notitie

Het aantal bedrijven in Friesland waarvoor de Provincie het bevoegd gezag is, is 55. Ten opzichte van 2023 zien we een duidelijk verschil. Dat is de Sonac. Daar zijn in 2024 meer klachten over binnengekomen. Daarover meer in de dia over de Sonac. Het aantal klachten over SC Technology is juist verminderd omdat dit bedrijf had aangegeven te stoppen met hun activiteiten en de fabriek op 31-12-2024 te sluiten.

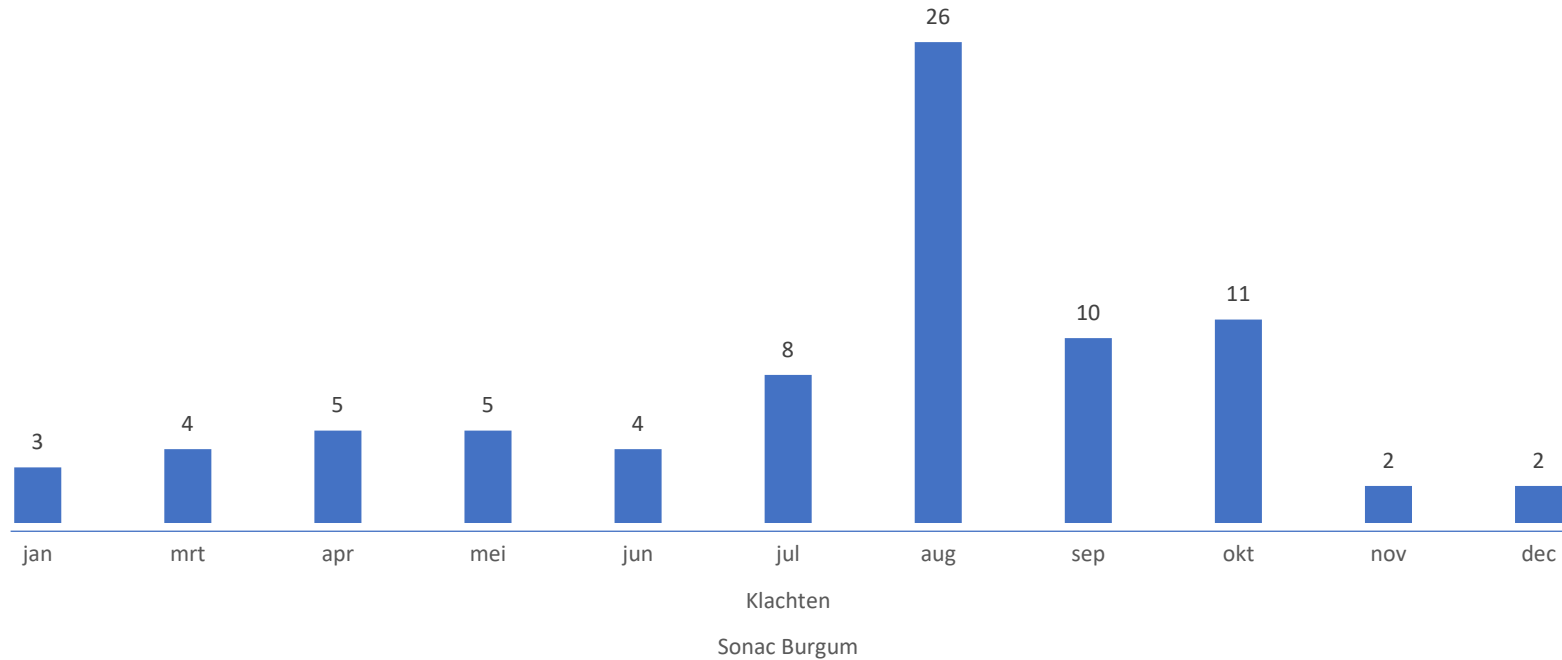
2023:

Aantal klachten Sonac per jaar

Aantal klachten Sonac per maand

Notitie

In augustus zijn er problemen geweest met de procestanks op het buitenterrein. De onderdruk om te voorkomen dat lucht ontsnapt uit de tanks functioneerde niet voldoende. Hierdoor heeft er meer geuremissie plaatsgevonden dan normaal.

Screenshots van binnengekomen klachten en meldingen ongewone voorvallen

Melding

Stankoverlast van Sonac Burgum.

De hele week al stankoverlast. Wordt vandaag gedurende de dag steeds erger. Mevrouw kan niet meer buiten zitten van de stank. Vandaag is het extreem. Heeft er wel vaker last van, maar vandaag is het extra erg.

Rottingslucht. Er worden kadavers verwerkt bij dit bedrijf.

DGN Dienstdoende Droog milieu.

Melding

Brandincident op locatie. De Brandweer is ter plaatse. Mogelijk rookoverlast in Burgum. Kleine brand in een van de productielijnen. Geen gevaarlijke stoffen vrijgekomen.

Meneer maakt later een incidentmelding.

--

Melding

Stank overlast van Sonac Burgum. De geur van het afval zit in de woning, zelfs met alle ramen dicht hangt de geur van kadavers in de woning. Mevrouw geeft aan dat het een penetrante en misselijk makende geur is.

Zie melding 9027552.

07.36 Contact Dienstdoende Droog milieu, melding doorgegeven.

Melding ongewone voorvallen

Datum van ongewoon voorval	19.07.2024
Tijd van het voorval	08:00
Beschrijving voorval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties)	Uitval van besturingssoftware (PLC0 van de fabriek
Oorzaak van het voorval	Onbekend
Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?	Er kan geuroverlast ontstaan

Melding ongewone voorvallen

Datum van ongewoon voorval	22.04.2024
Tijd van het voorval	12:30
Beschrijving voorval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties)	Deur van CAT-2 productie lijn wil niet sluiten. Contact opgenomen met leverancier, komen morgen om deur te repareren.
Oorzaak van het voorval	Defecte deur
Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?	Geur

Melding ongewone voorvallen

Datum van ongewoon voorval	04.02.2024
Tijd van het voorval	23:15 uur
Beschrijving voorval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties)	Riool op het terrein loop over
Oorzaak van het voorval	Pomp in put welke water riool moeten afvoer naar AWZI is kapot gegaan.
Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?	Vieze geur komt vrij

Geur

De geuremissie van de verschillende verwerkingsprocessen wordt zoveel mogelijk beperkt door gerichte afzuiging, ruimteafzuiging en proces-geïntegreerde maatregelen (o.a. gaswassers). De afgezogen lucht wordt behandeld in luchtbehandelingsinstallaties (LBI's). De sterk geurende luchtstroom wordt via condensors geleid om geurende stoffen te laten condenseren. Een gedeelte van de geurende stoffen condenseert echter niet, zijnde de zogenaamde Non Condensables (NC's). Deze hoogbelaste geurstromen worden vernietigd door ze te verbranden in een Regeneratieve Thermische Oxidatie (RTO) installatie. Als back-up van de RTO kan de hoogbelaste geurstroom ook worden vernietigd door verbranding in de (stoom) ketels 2 en 4. Deze back-up installatie heeft hetzelfde verwijderingsrendement als de RTO. De laagbelaste geurstromen worden behandeld in de gaswassers met nageschakelde biofilters. De geuremissie in de aangevraagde situatie is gunstiger en op een aantal punten zelfs significant lager dan die volgens de vigerende vergunning en die in de huidige situatie.

Foto's eerder gebruikt in de presentaties milieualarmnummer

De afvalverbrandingsinstallatie in Harlingen is vanaf de bouw een gevoelig dossier. De start kende veel weerstand vanuit de bewoners. En ook nu in 2025 zijn er nog organisaties die zich verzetten tegen de R.E.C. Het toezicht op de R.E.C. is intensief en er vinden continu emissiemetingen plaats in de schoorsteen van de R.E.C. Als het gaat om klachten dan zijn de aantallen nihil. Bij de R.E.C. komt geen stank vrij. Urgent zijn de ongewone voorvallen waarbij een ketellekkage plaatsvindt. Bij ernstige storingen zoals lekkages kan er tijdelijk een piek in de emissies ontstaan. De REC legt dan het verbrandingsproces direct stil. De emissies van bijvoorbeeld NOx kunnen dan hoger zijn. Echter blijft het filterdoek altijd in werking die ervoor zorgt dat zwaardere deeltjes niet naar buiten gaan.

De toezichthouders van de R.E.C. beoordelen samen met de luchtspecialisten van de FUMO de emissiemetingen tijdens en na een ongewoon voorval en toetsen deze aan de Omgevingsvergunning en de emissievoorschriften uit het Besluit Activiteiten Leefomgeving.

2024	Aantal meldingen
R.E.C. Harlingen	5
Bedrijfsmelding	3
Geurklacht industrie	1
Ongewoon voorval	1

Bekleding materiaal ketel

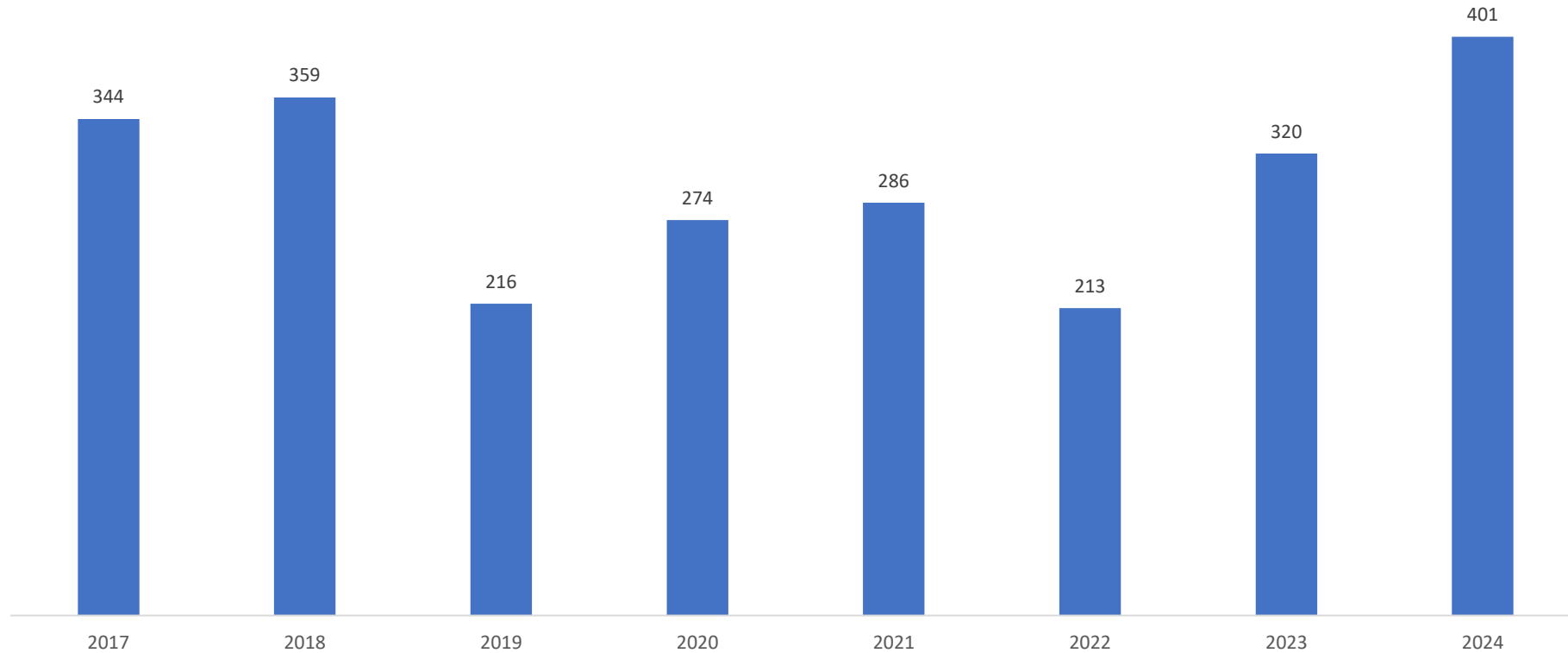
Binnenkant verbranding

Medewerkers Milieualarmnummer bij de REC

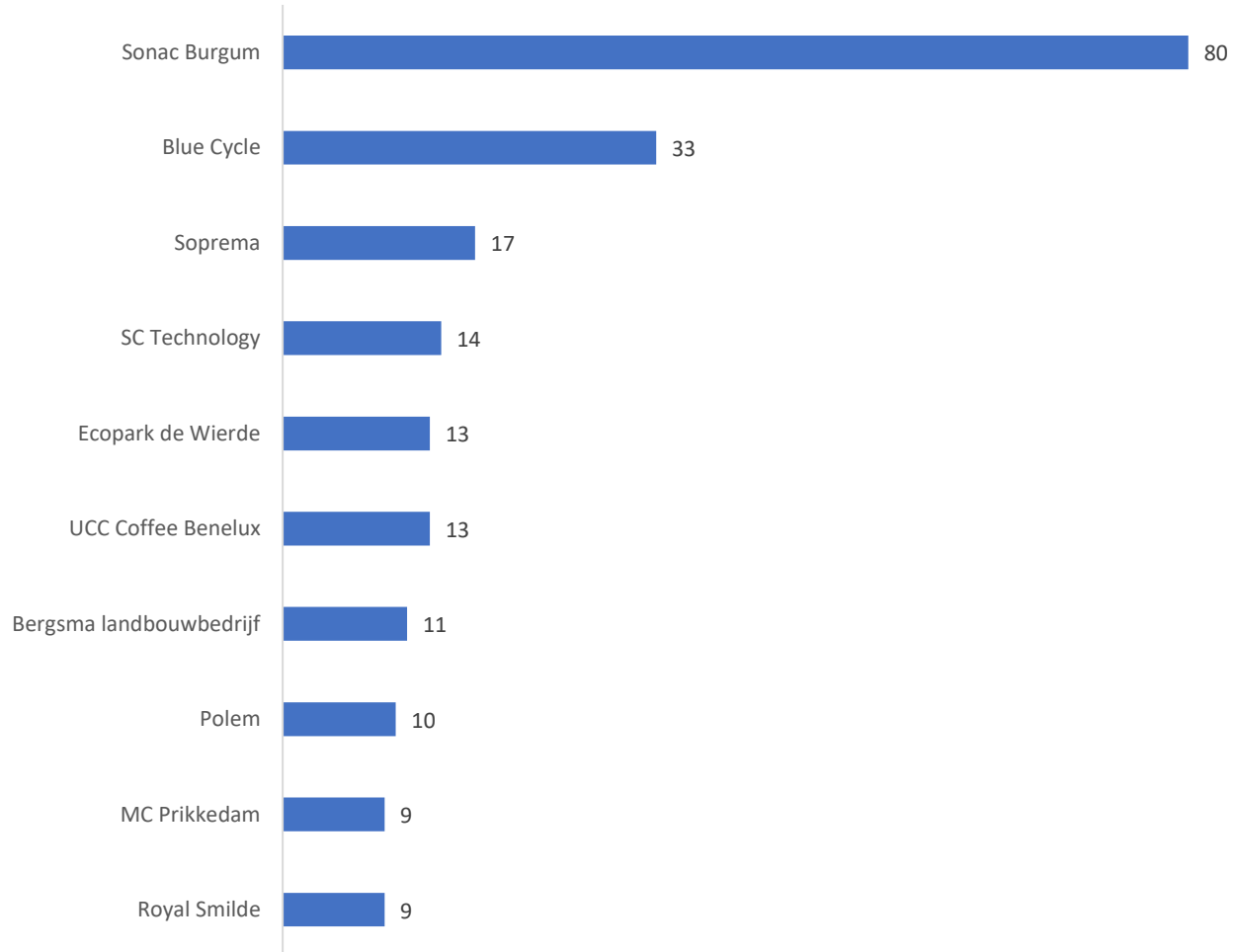
Klachten

Aantal klachten per jaar

Ten opzichte van 2023 een toename van het aantal klachten. Naast de toename van klachten over Sonac en de eerder genoemde proceswijziging binnen de FUMO zijn er geen andere duidelijke aanwijsbare oorzaken. Het weer en windrichting kan ook van invloed zijn op klachten.

Top 10 aantal klachten per bedrijf

Notitie

Een toename bij Sonac en een afname bij SC Technology. Verder geen grote verschillen met voorgaande jaren.

Sonac Burgum

- Elk jaar ongeveer 200 uren aan toezicht
- Voldoet aan de geurnormen uit hen Omgevingsvergunning
- Uit geuronderzoeken blijkt dat ze voldoen aan het geurbeleid

In 2024 een paar storingen met onder andere een defect met de onderdruk in procestanks. Hierdoor meer klachten dan in 2023. Deze storingen vallen onder de ongewone voorvallen. De toezichthouders beoordelen de ongewone voorvallen

Blue Cycle

Seveso bedrijf. Toezicht en vergunningverlening door de Omgevingsdienst Groningen (ODG)

- Veel stankklachten
- Toezicht op openstaande deuren, het afdekken van chemische bassins
- Geuronderzoeken lieten geen overschrijdingen zien
- Lasten onder dwangsom zijn opgelegd door de ODG.
- Eind 2024 failliet verklaard. Wel berichten over een doorstart

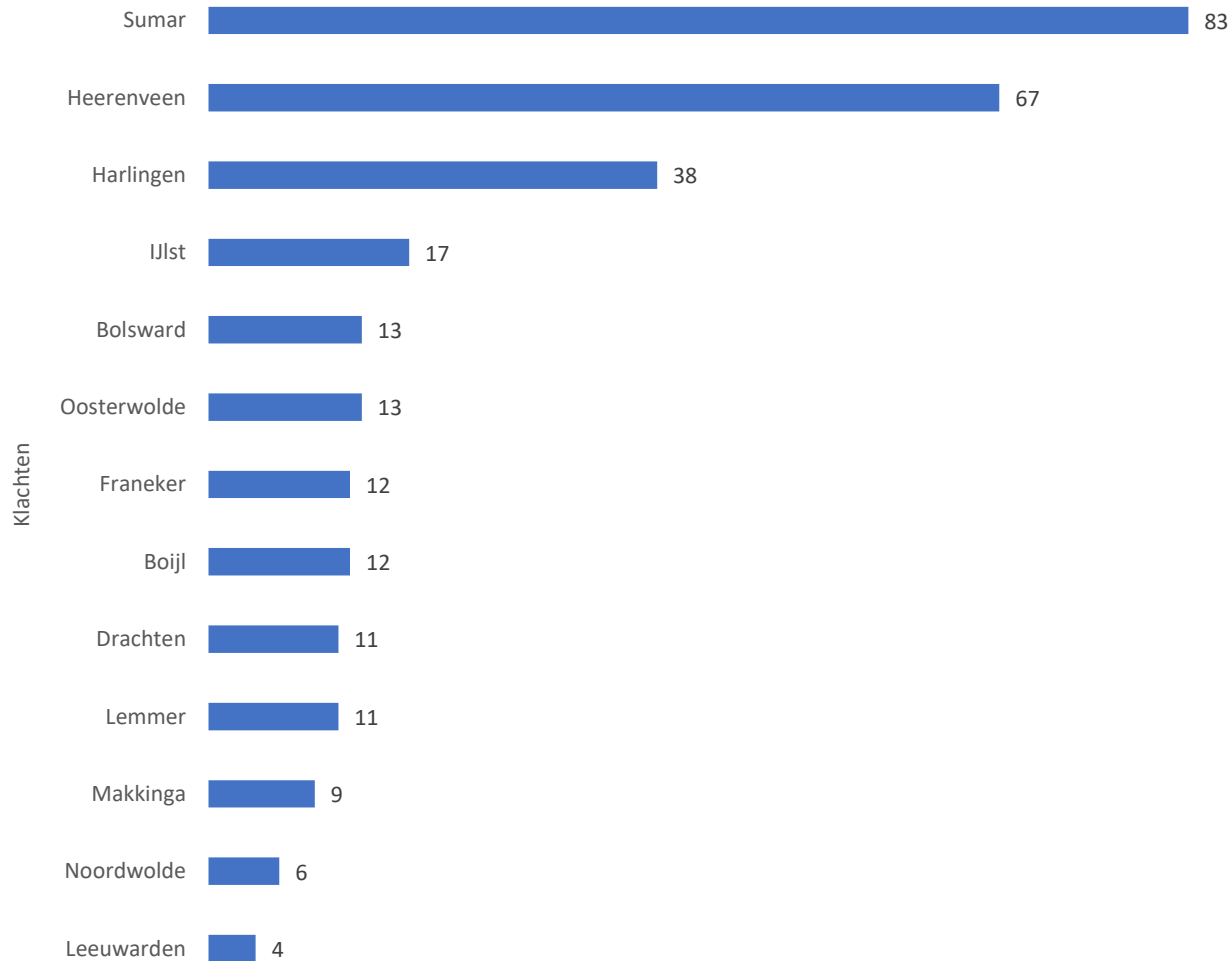
MC Prikkedam

Lang lopende zaak tussen een buurtbewoner en het motorcross terrein. Alleen op woensdag en zondag vinden er raceactiviteiten plaats

SC Technology

Veel klachten in 2023. Bedrijf gestopt op 1 januari 2025. Gebouw wordt gesloopt en terrein verkocht. De installaties gaan naar het buitenland

Aantal klachten per woonplaats

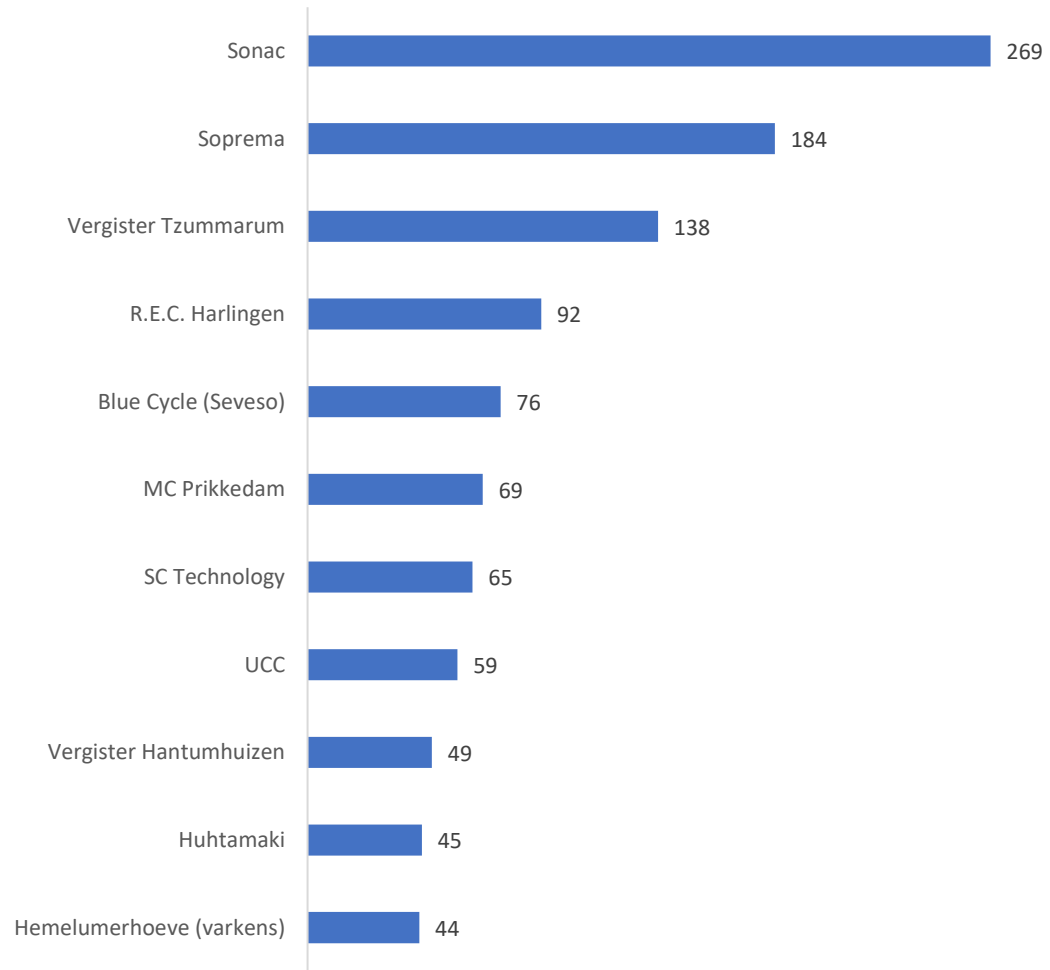
Notitie

Opmerkelijk is het lage aantal klachten uit de grotere plaatsen zoals Drachten en Leeuwarden omdat in die plaatsen veel grote industrie aanwezig is.

De impact op de omgeving lijkt groot van de grotere bedrijven zoals Sonac, SC Technology en Blue Cycle. Een aandachtspunt bij de komst van nieuwe soortgelijke bedrijven die zich willen vestigen in Friesland.

In de gevallen in Boijl, Makkinga en Noordwolde gaat het over één persoon in die plaatsen die veel klachten meldt.

Aantal klachten van 2017 - 2024

Notitie

De vergisters en de R.E.C. zijn bedrijven die met name rond 2017 -2020 meer klachten veroorzaakten. De laatste jaren is hier een daling te zien en komen ze ook niet meer voor in de top 10

Hieronder enkele voorbeelden van klachten die in 2024 zijn binnengekomen:

- 3-8 Geluid: Meld geluidsoverlast van Soprema. De afzuiging loopt erg hard en er loopt een pomp. Er klinkt een roterend geluid.
- 20-01 Geluid: Trillen letterlijk hun bed uit door een bedrijf aan de overkant dat aan- afrijden is met het laden lossen van aardappelen.
- 27-08 geur: Stankoverlast - Verbrande kaas-lucht. Vermoedelijk van STC in Heereveen
- 31-10 Houtkachel: Overlast door hout stook buurman.
- 15-5: Stof: Meneer geeft aan vandaag veel overlast te ervaren van de houtschredder / afvalverwerker Renewi, aan de Stuurboord te Drachten. Door het droge en warme weer stuift het enorm en dit vergroot de kans op gezondheidsproblemen
- 19-08 Varkenshouderij: "Het hele Weekend en vooral zondag weer in de stank gezeten van de varkenshouderij op Hellingstraat 69.Hij lapt vooral in de weekenden alle regels aan zijn laars."
- 20-08 Geur: Goede avond, De Sonac stinkt vanavond en gisteravond weer voor de zoveelste keer enorm, wanneer nemen jullie mijn klacht serieus en gaan jullie er eens iets mee doen ze moeten de deuren dicht houden. Anders maak ik binnenkort foto's van de openstaande deuren.
- 2-09 Geur: Polem, Last van chemische lucht - polyester - oplosmiddelen. Medische klachten (hoofdpijn). Verzoek om te handhaven

Ongewone voorvallen

Bedrijven zijn wettelijk verplicht ongewone voorvallen te melden. Grondslag: Besluit activiteiten leefomgeving (BAL)

Artikel 2.22 (gegevens en bescheiden bij een ongewoon voorval)

Zodra de volgende gegevens en bescheiden bekend zijn, worden ze verstrekt aan het bevoegd gezag, bedoeld in afdeling 2.2:

- a. informatie over de oorzaken van het ongewoon voorval en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan;
- b. informatie over de vrijgekomen stoffen en hun eigenschappen;
- c. andere gegevens die nodig zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor de fysieke leefomgeving te kunnen inschatten; en
- d. informatie over de maatregelen die zijn getroffen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen als bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de wet.

Op de website van de FUMO staat een digitaal formulier om ongewone voorvallen te melden. Dat formulier is ontwikkeld om het bedrijven makkelijker te maken. Hierin kunnen bedrijven alle informatie kwijt die ze wettelijk moeten melden. De Veiligheidsregio en Wetterskip Fryslân ontvangen automatisch een kopie van een ingediende melding. Een voorbeeld staat op de volgende pagina.

Melding ongewone voorvallen

Bedrijven zijn verplicht om gebeurtenissen die niet in het normale productieproces vallen aan de overheid te melden. Bel altijd eerst het milieualarmnummer [0691 212 24 22](tel:06912122422) en vul daarna onderstaand formulier in.

Naam inrichting *

Straat en huisnummer *

Postcode en plaats *

Gemeente *

Naam contactpersoon *

Telefoonnummer contactpersoon *

E-mailadres contactpersoon

Datum van ongeval *

Tijd van het ongeval *

Beschrijving ongeval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties) *

Oorzaak van het ongeval

Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?

Indien milieuschade: geef hier aan wat je gaat doen om milieuschade te herstellen (bijvoorbeeld afvoeren grond of vervuild water)?

Datum van ongeval

03.12.2023

Tijd van het ongeval

02.30

Beschrijving ongeval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties)

Brand op het terrein van Tyson Foods. Brand is ontstaan bij expeditie B/C. Ten tijde van de automatische melding aan de Brandweer was er 1 persoon van Tyson op het terrein aanwezig. Er waren geen voertuigen aanwezig. Er was ook geen wijziging/verandering in de installaties.

Oorzaak van het ongeval

oorzaak van de brand is nog niet bekend. Onderzoek wordt uitgevoerd. Niet zeker is of de oorzaak achterhaald kan worden in verband met hoge temperaturen en omdat een deel van het gebouw gesloopt is om het verspreiden van de brand in te dammen/te voorkomen.

Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?

Veel rook als gevolg van de brand. Hinder mogelijk door roetdeeltjes. De concentraties van eventuele verbrande stoffen zijn vermoedelijk laag geweest.

Indien milieuschade: geef hier aan wat je gaat doen om milieuschade te herstellen (bijvoorbeeld afvoeren grond of vervuild water)?

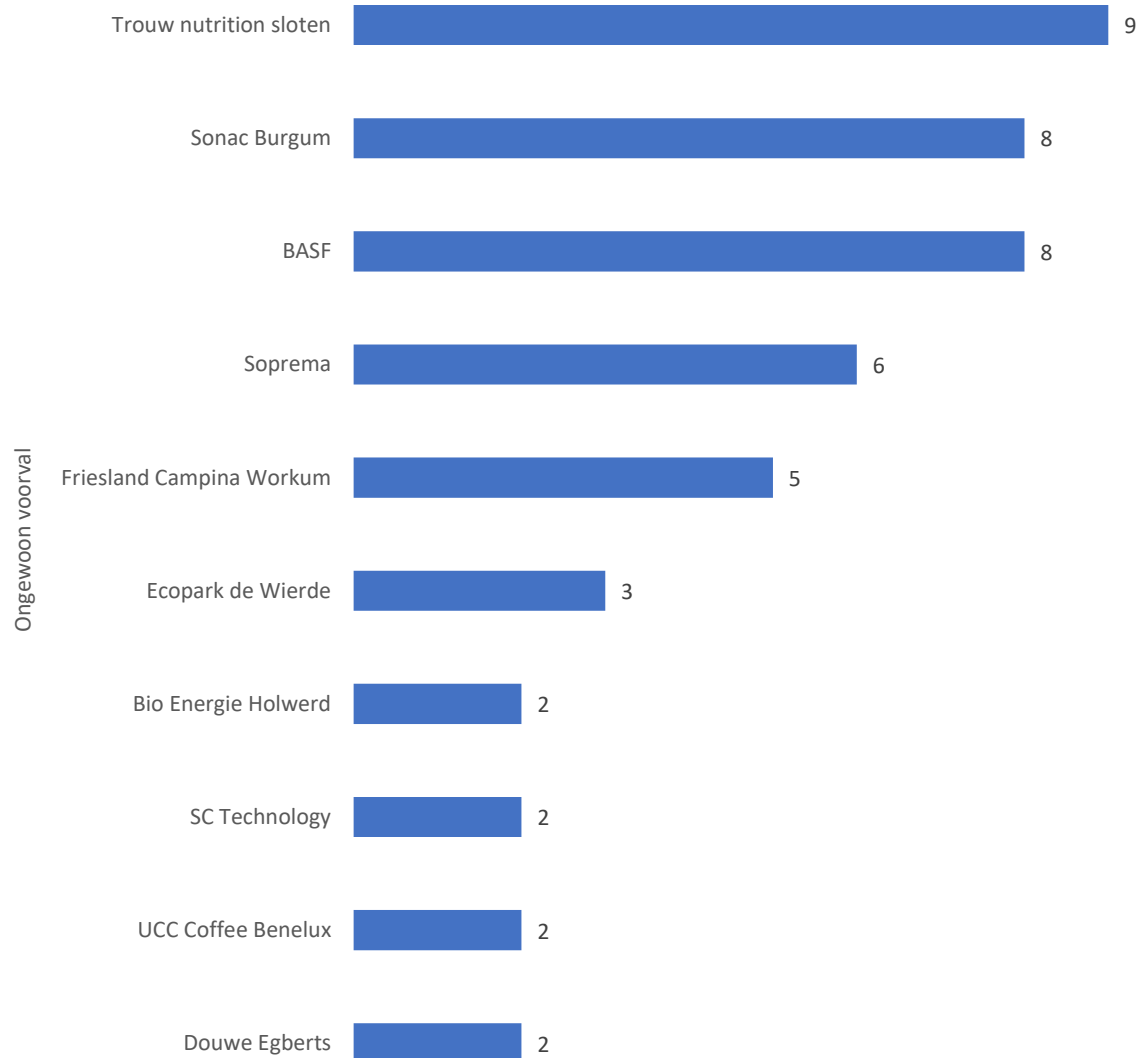
Vervuild bluswater is opgevangen en wordt opgeslagen in buffertanks die op het terrein zijn aangevoerd. Inhoud wordt pas afgevoerd na bemonstering en analyse, naar een erkende verwerker.

Tav de eventuele bodem/grond: er is nog geen grond afgegraven en afgevoerd.

Heeft het ongeval gevolgen buiten de inrichting?

Ja, heeft tot overlast voor de omgeving geleid. Calamiteit is opgeschaald naar GRIP1. Een paar buurtbewoners zijn geëvacueerd en opgevangen in het gemeentehuis.

Aantal ongewone voorvallen per bedrijf

Wanneer is er sprake van een ongewoon voorval?

Een gebeurtenis is een ongewoon voorval als de volgende criteria allemaal gelden.

1. Bij een activiteit gebeurt iets dat afwijkt van het normale verloop
Als er iets bijzonders gebeurt bij een activiteit kan dat een storing of een ongeluk zijn, maar ook een zwaar ongeval of een ramp.

2. De gebeurtenis heeft (mogelijk) nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving

Mogelijke gevolgen kunnen van alles zijn, bijvoorbeeld milieuschade, hinder, risico's voor de omgeving, schade aan wegen of bruggen of aan een monumentaal pand.

3. De gevolgen van de gebeurtenis zijn significant

- door een storing aan een filter komt een verontreinigde luchtstroom vrij
- door overdruk gaat een veiligheidsklep open, wat leidt tot een harde fluittoon
- door een lekkage van een melktank komt een grote hoeveelheid melk in het riool

Bij preventieve maatregelen minder snel een ongewoon voorval

Stel dat een automobilist na het tanken vergeet het vulpistool af te koppelen. Bij het wegrijden breekt de slang en stroomt er benzine weg. Een tankstation heeft een vloeistofdichte vloer rond de tankzuil (milieuwetgeving). Als de slang breekt, komt de benzine op de vloeistofdichte vloer terecht. Hierbij dreigt dan geen bodemverontreiniging. Slangbreuk bij een tankstation is geen ongewoon voorval.

- BASF: meldt een blootstelling van chemische verbrande stoffen die in de buitenlucht zijn gekomen.
- Ecopark de Wierde: De brandweer is op de Wierde. Bij het kranen in de oost bunker ontstonden in de poliep van de kraan steekvlammen. De vracht in de poliep is gelijk weer gedumpt en de brandweer is gebeld. Het huisvuil wordt nu uitgespreid in de westbunker onder toezicht van de brandweer. Het is gelukkig onder controle en er wordt nu gekeken wat de bron is.
- Sonac: meldt een ongewoon voorval de kompres computers zijn wereld wide uitgevallen, dus dat houdt in dat de verbranding niet kan doorgaan. Zodat er straks stankoverlast veroorzaakt kan worden.
- Friesland Campina: Vannacht poederlekkage naar buitenlucht. bezig met oorzaakanalyse
- BP tankstation: Lekkage LPG toen een klant probeerde LPG te tanken. Personeel heeft noodprocedure en noodstop geactiveerd.
- Friesland Campina: Ammoniaklekkage (240 kg) van de ijswaterinstallatie in het Energie Gebouw
- Douwe Egberts: 15 uren verhoogde emissies van NOx en SOx door defecte ureum- en kalkdosering
- Sligro: op donderdag 3 oktober is er door een gescheurde leiding 50 kilo freon ontsnapt.
- Vlieland: Lekkage biodiesel in waterwingebied

Ongewone voorvallen – indirecte lozingen

Indirecte lozingen

FUMO

Dit zijn incidenten waarbij een bedrijf ongewenst afvalwater of producten zoals melk loost op het bedrijfsriool of het gemeentelijk riool. Deze meldingen behandelt het team indirecte lozingen van de FUMO. Met een intensieve samenwerking met Wetterskip Fryslân. De FUMO laat ook monsters analyseren in het lab van Wetterskip Fryslân. Het team indirecte lozingen bestaat inmiddels uit drie toezichthouders die hiervoor zijn opgeleid. Hiermee voldoet de FUMO ook aan de kwaliteitscriteria voor Omgevingsdiensten. Meldingen die bij het milieualarmnummer binnenkomen die gaan over indirecte lozingen (op riool) gaan automatisch naar het team indirecte lozingen. Voor het milieualarmnummer heeft het team indirecte lozingen een instructie gemaakt over hoe te handelen bij meldingen over lozingen.

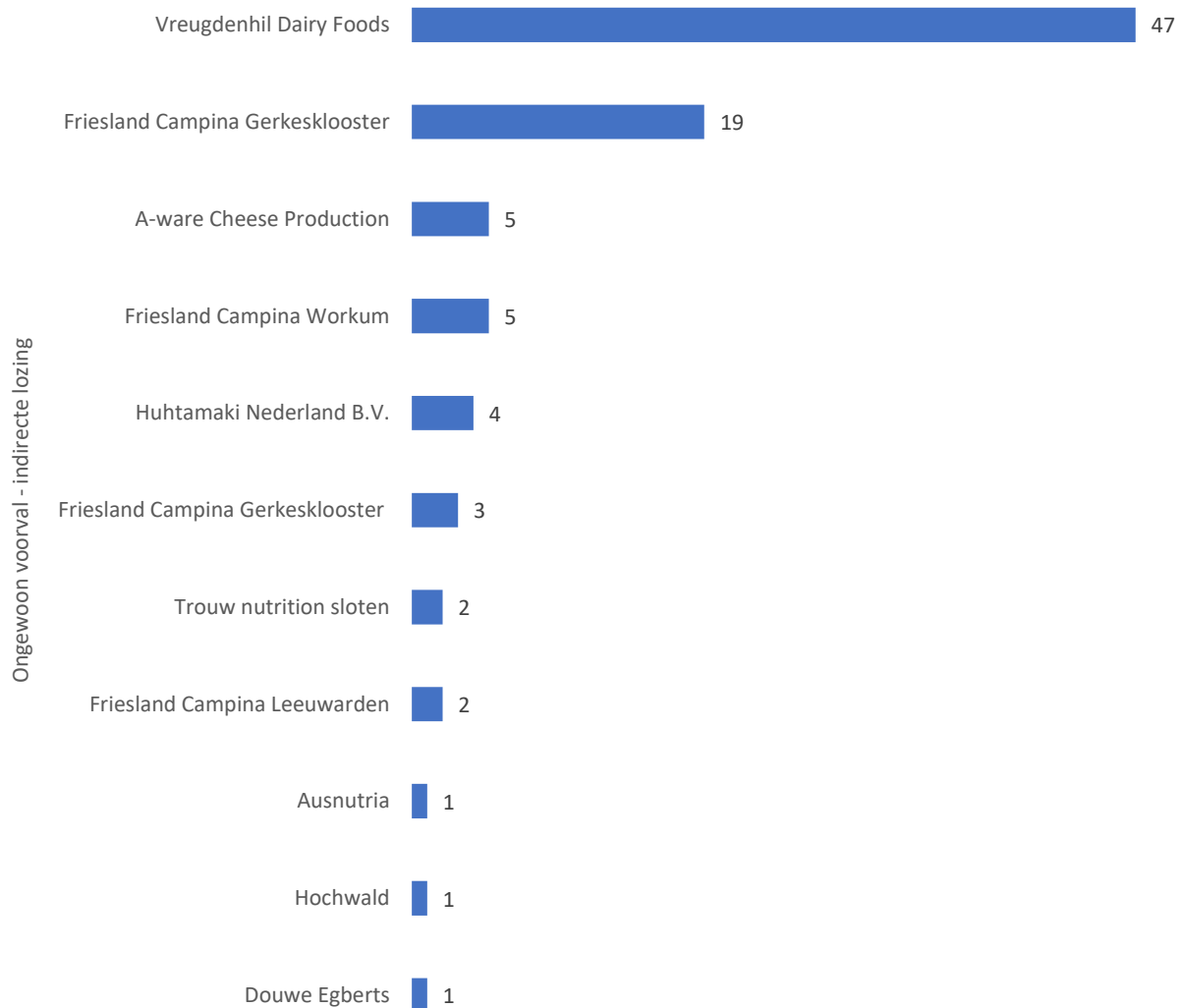

Toezichthouder indirecte lozingen

Toezicht heeft resultaat:

*Naar aanleiding van het intensief toezicht uitvoeren op indirecte lozingen en de vele incidenten die bij A-ware plaatsvonden, heeft het bedrijf iemand specifiek aangesteld om dit proces te verbeteren. Deze persoon heeft ervoor gezorgd dat er minder incidenten voorkwamen en dat ze veel minder VE's hebben geloozd. Resultaat: besparing van **€1.000.000** euro per jaar aan heffingskosten en grondstoffen die verdwijnen. Het milieuresultaat is veel minder afvalwater wat terecht komt bij de RWZI's. Dan is ook veel minder energie nodig om het te zuiveren.*

Aantal meldingen over indirecte lozingen per bedrijf

Notitie

Vreugdenhil in Scharsterbrug heeft de meeste lozingen gemeld. Dit komt door de strenge voorschriften in hun Omgevingsvergunning. Ze zijn daardoor verplicht veel te melden.

Het verminderen van het aantal ongewone voorvallen met lozingen is ook voor het bedrijf van belang. Hoe meer ze lozen hoe meer ze aan heffingen aan het Wetterskip moeten betalen. Bovendien gaat er ook een goed product verloren.

Meldingsformulier

De bedrijven kunnen lozingen doorgeven via ons meldingsformulier. Dit is hetzelfde formulier als voor de reguliere ongewone voorvallen. Automatisch gaat het formulier ook naar Wetterskip Fryslân

Waarom melden?

Iedere Rioolwaterzuiveringsinstallatie heeft een maximale capaciteit wat ze gelijktijdig kunnen verwerken. Wanneer door een grote lozing meer vervuilingseenheden (VE's) binnenkomen dan ze kunnen verwerken, kan dit grote gevolgen hebben voor het reinigingsproces. Bacteriën die het water zuiveren kunnen doodgaan. Het herstellen van de bacteriën kan 6 maanden duren. Gevolg is dat het afvalwater niet goed meer gezuiverd kan worden.

- Vreugdenhil: Er is een tank volle melk in het riool terecht gekomen door een storing in een centrifuge. Het gaat om ongeveer 2 ton melk
- Vreugdenhil: Melk stroomt weg in het riool, er is een handafsluiter vergeten dicht te zetten
- A-ware: 20.000 VE vetvervuiling in het afvalwater
- Trouw Nutrition Sloten: Een product tank met een mengsel van wei en vet is onterecht naar het riool geschakeld gedurende 15 minuten. In totaal is 6.8 ton product het riool ingestroomd
- Friesland Campina: "Binnen SCM-fabriek is er een overstroming geweest van 10.000 liter tapmelk
- Friesland Campina: de chloridevracht betrof 3.028 kg. De maximaal vergunde norm is 2.520kg
- A-ware: **hoge vervuiling in afvalwater effluent 80.000 VE (zie volgende dia)**

Het team indirecte lozingen heeft een instructie opgesteld voor het milieualarmnummer. Hierin staat een beschrijving hoe om te gaan met lozingen. Dit richt zich op de maximale verwerkingscapaciteit in VE's van de RWZI's. De piketmedewerker moet zelf berekenen hoeveel een bedrijf door een ongevoen voorval loost. Vervolgens moet de piketmedewerker het Wetterskip inschakelen wanneer meer geloosd wordt dan de zuivering aan kan. Hieronder een voorbeeld:

A-ware: hoge vervuiling in afvalwater effluent 80.000 VE

De Melding 10 juni 2024, 16:52 uur:

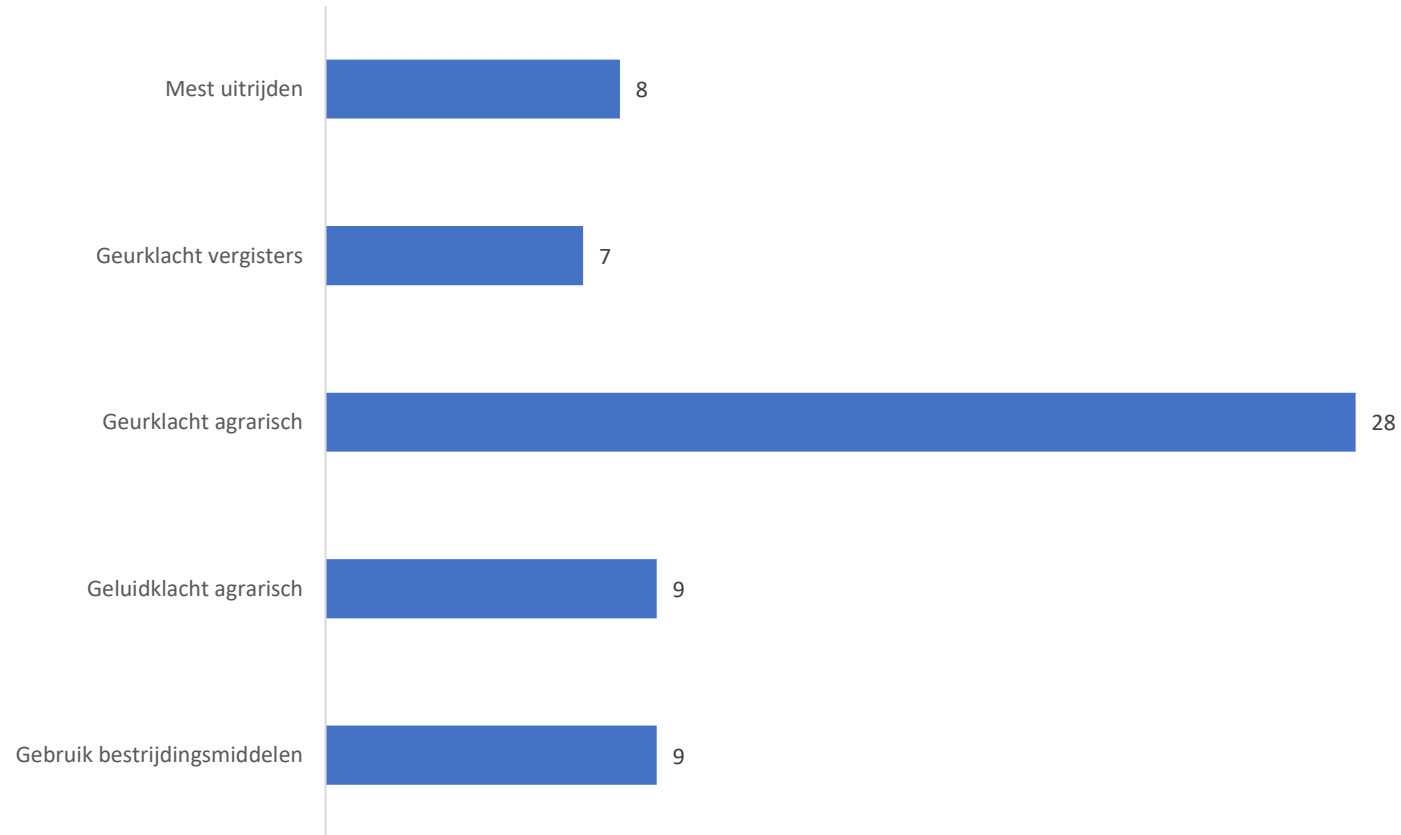
Naam bedrijf	A-ware Cheese Production
Straat en huisnummer	Saturnus 21 Heerenveen
Postcode en plaats	8448 CC Heerenveen
Gemeente	Heerenveen
Beschrijving voorval (ook vermelding locatie, aanwezige personen, voertuigen, installaties)	Verhoging v.e in effluent: 80.000 v.e. in effluent Vergunningswaarde is max 100.000 ve en 7 daagsgemiddelde van 80.000 v.e.
Oorzaak van het voorval	wordt nog onderzocht
Welke stoffen zijn vrijgekomen of welke milieuschade- of hinder is ontstaan?	hoge vervuiling in afvalwater effluent

- In dit voorbeeld zien we dat A-ware een lozing meld van 80.000 vervuilingseenheden (VE).
- In de tabel zien we dat de normale dagelijkse lozing van A-ware 39.000 VE is.
- De totale lozing is dan $80.000 + 39.000 = 119.000$ VE
- De lozing is veel meer dan het risiconiveau van 35.000 VE
- De piket van Wetterskip Fryslân wordt direct gealarmeerd.
- Maatregelen bij de RWZI zijn nodig om te voorkomen dat er veel schade ontstaat aan de RWZI
- De piketdienst milieualarmnummer beschikt over een instructie over hoe om te gaan met deze meldingen. De tabel hier links komt uit die instructie.

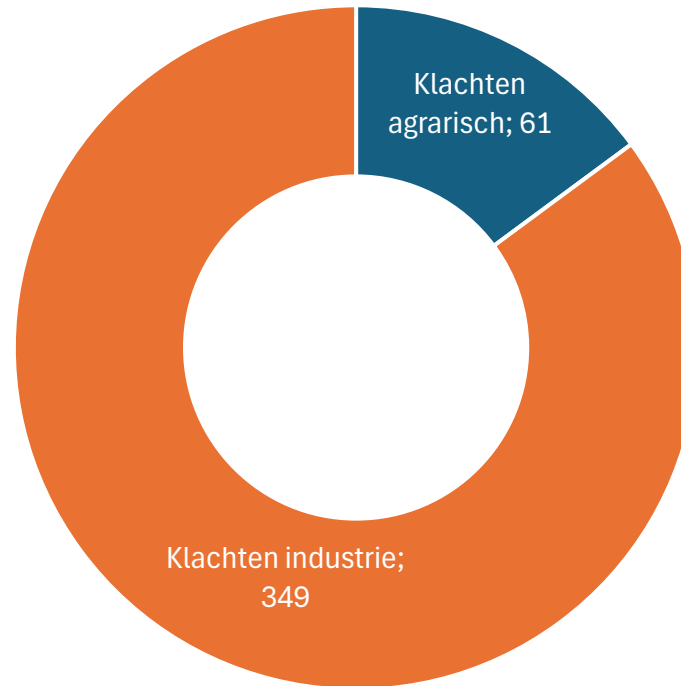
Inrichting	VE vergund	Reguliere lozing *	Risiconiveau	RWZI	Capaciteit RWZI
Douwe Egberts	38.000	10.000	50.000	Joure	62.500
FC Gerkesklooster	15.700	10.000	39.000	Kootstertille	44.400
FC Leeuwarden	70.000	20.000	60.000	Leeuwarden	226.600
FC Wolvega	<5.000	Niet vergunningsplichtig	35.000	Wolvega	62.500
Hochwald Bolsward	15.000	4.000	20.000	Bolsward	40.800
Sloten B.V.	6.500	350	7.000	Sloten	20.000
Phoenix	10.000	5.000	25.000	Joure	62.500
A-ware	100.000	39.000	35.000	Heerenveen	136.000
Lamb Weston	25.000	6.000	25.000	Harlingen	78.000
Voorzuivering Workum	8.200	2.500	12.000	Workum	18.100

Agrarische meldingen

Aantal meldingen per agrarische categorie

Notitie

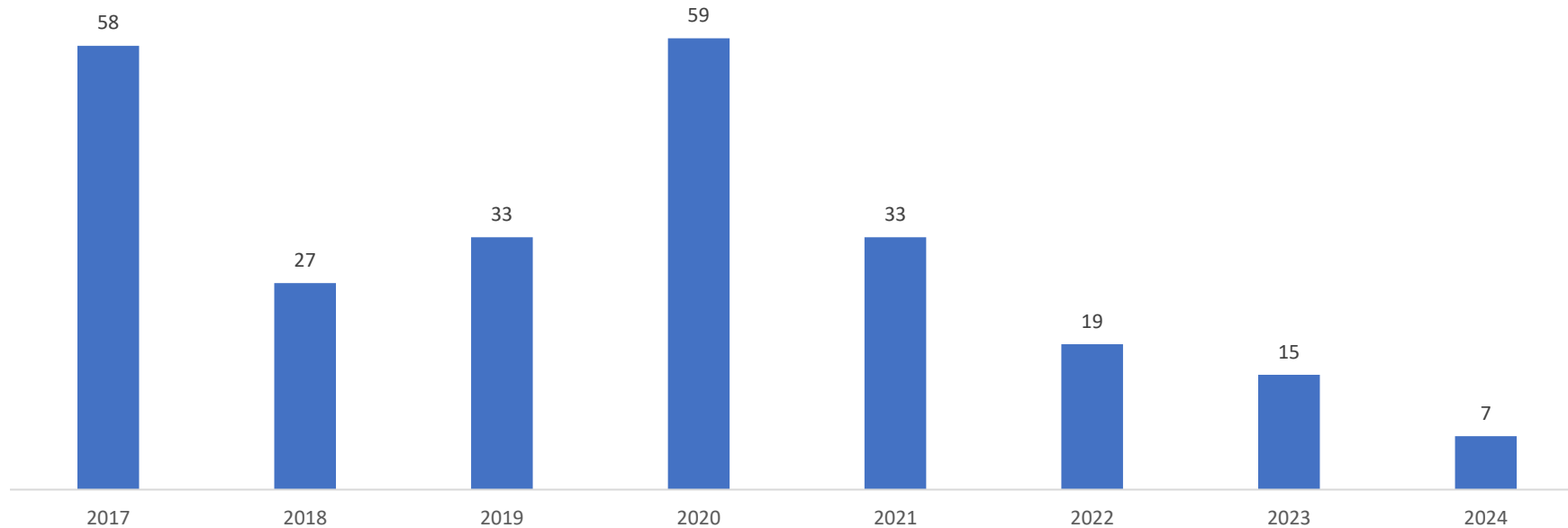
Wat opvalt is het lage aantal klachten over agrarische bedrijven en de afname van klachten over vergisters

Notitie

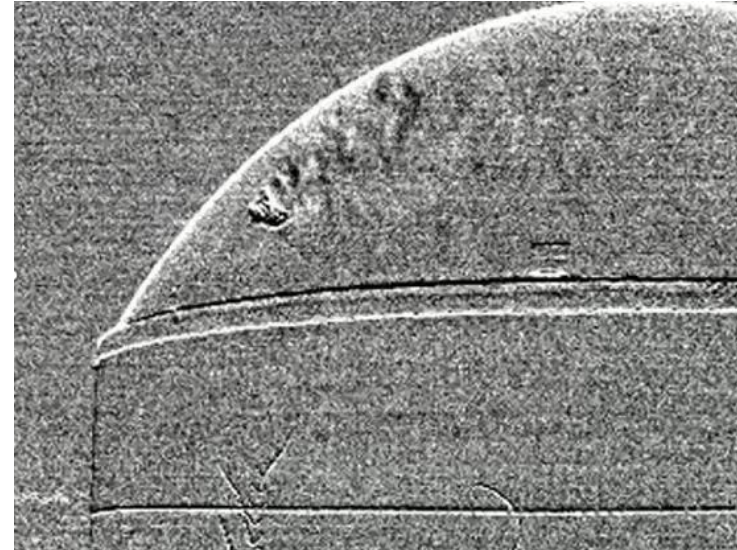
Het percentage klachten over agrarische bedrijven is klein ten opzichte van de industriële bedrijven

Aantal klachten over Co-vergisters

Notitie:

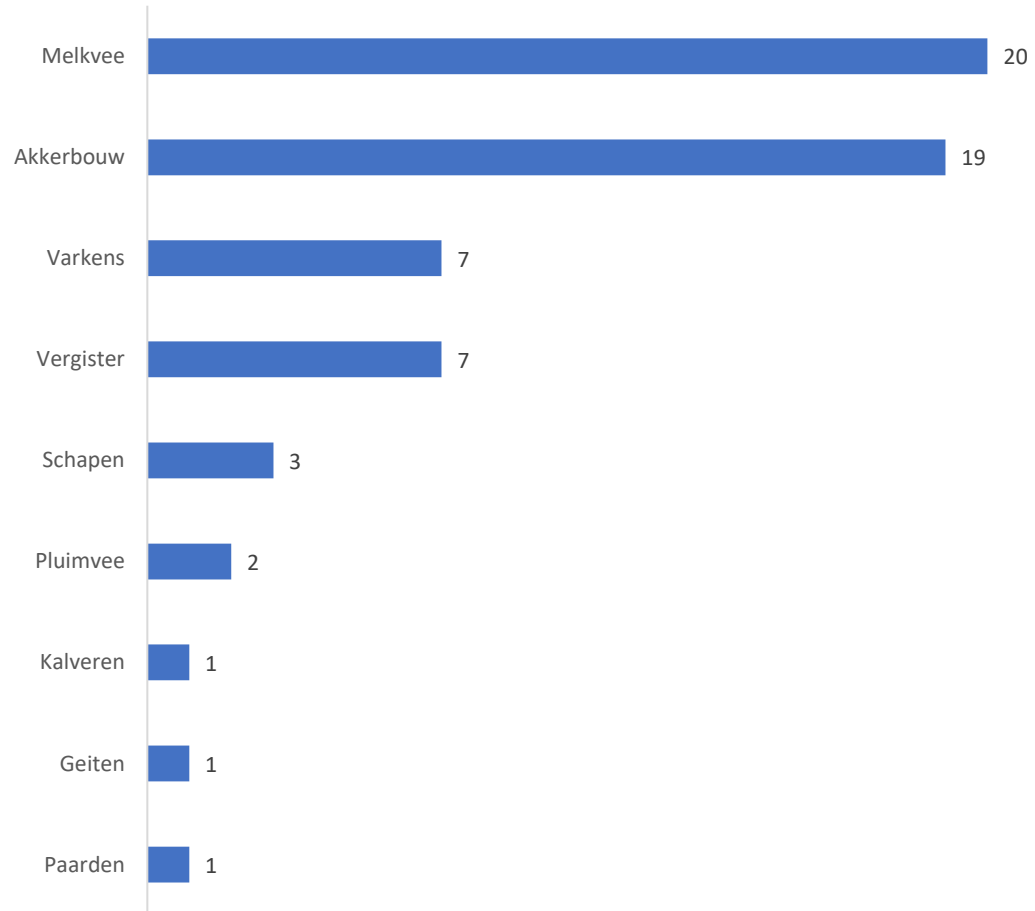
De laatste jaren is veel ingezet op toezicht en vergunningverlening. Inmiddels zijn op veel locaties luchtwassers toegepast en worden veel activiteiten die geur veroorzaken in pandig opgeslagen. Met name waar veel klachten waren is ook veel toezicht uitgevoerd. Bij de co-vergistinginstallaties voeren we jaarlijks een controle uit. Het intensieve toezicht zorgt voor minder klachten.

Het onderdeel van een vergister waar gas in is opgeslagen moet gasdicht zijn. Omdat vrijgekomen gas voor geuroverlast zorgt en omdat methaan een broeikasgas is. Uit onderzoek van de FUMO met de gasdetectiecamera blijkt dat in meer dan 75% van de vergisters wel een vorm van gas lekt. Hieronder een video van een vergister die dus gasdicht moet zijn, maar niet is:

Video opname gasdetectiecamera. Rechts de foto voor de PDF versie van deze presentatie.

Aantal meldingen per agrarische sector

Notitie

Bij de melkvee gaat het bijna altijd over het uitrijden van mest. Dit is geen taak voor de gemeenten/FUMO. De NVWA is bevoegd gezag over het uitrijden van mest en het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen.

Bij de akkerbouw gaat het bijna alleen maar over het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen (gifspuiten).

Ondanks dat Friesland een melkvee provincie is, zijn er weinig klachten bij ons binnengekomen. Hoe dat precies komt is niet duidelijk. Wellicht accepteren omwonenden een agrarische geur sneller dan een geur vanuit de industrie.

Klachten over mest uitrijden. In 2024 acht keer binnengekomen. Taak voor de NVWA. Ook de manier van mest uitrijden.

Drugsafval en opslag

Melding

Meneer is in een loods daar heeft hij heel veel chemicaliën aangetroffen en een vuurwerk opslag. Het vuurwerk is legaal maar de chemicaliën is een ander verhaal.

14.41 Contact Dienstdoende Droog milieu, doorverbinden gelukt.

Drugslab / productieruimte Heerenveen

Op 24 augustus 2024 kwam de melding bij het milieualarmnummer binnen over een drugslab wat door de politie is ontmanteld. Alleen de gevaarlijke stoffen waren nog aanwezig.

Taak piket: beoordeling van de opslag van de aanwezige gevaarlijke stoffen. Moeten deze direct worden afgevoerd of kan dat op een later moment.

Bij het milieualarmnummer kunnen twee types drugsafval meldingen binnenkomen:

- Dumping drugsafval in de natuur
- Drugsafval en gevaarlijke stoffen in een ontmanteld drugslab

Drugsafval in de natuur:

De FUMO heeft in samenwerking met de gemeenten een Protocol Aanpak Drugsafvaldumpingen opgesteld (2023)

Hierin staat de werkwijze in geval van dumpingen drugsafval. Ook staan de rollen erin genoemd. Met als doel milieuschade te voorkomen of te beperken.

Zo heeft bijvoorbeeld de brandweer de rol om de locatie veilig te stellen. De politie om de daders te achterhalen en de gemeente om het afval op te ruimen.

De FUMO heeft als rol advies te geven over een eventuele aanwezige bodemverontreiniging.

Drugsafval en gevaarlijke stoffen in een ontmanteld drugslab

Zoals een casus in de vorige dia. Het drugslab is ontmanteld en de gevaarlijke stoffen staan er nog. In het geval in Heerenveen ging het om 1.500 liter aan gevaarlijke stoffen en onbekende stoffen. De meeste stoffen waren licht ontvlambaar. In deze gevallen moet de gemeente/FUMO besluiten of de gevaarlijke stoffen direct afgevoerd moeten worden, of dat dit later kan. In het geval in Heerenveen heeft de piketmedewerker samen met de OvD-bz van Heerenveen besloten dat de gevaarlijke stoffen direct afgevoerd moesten worden. Waarom dit besluit?

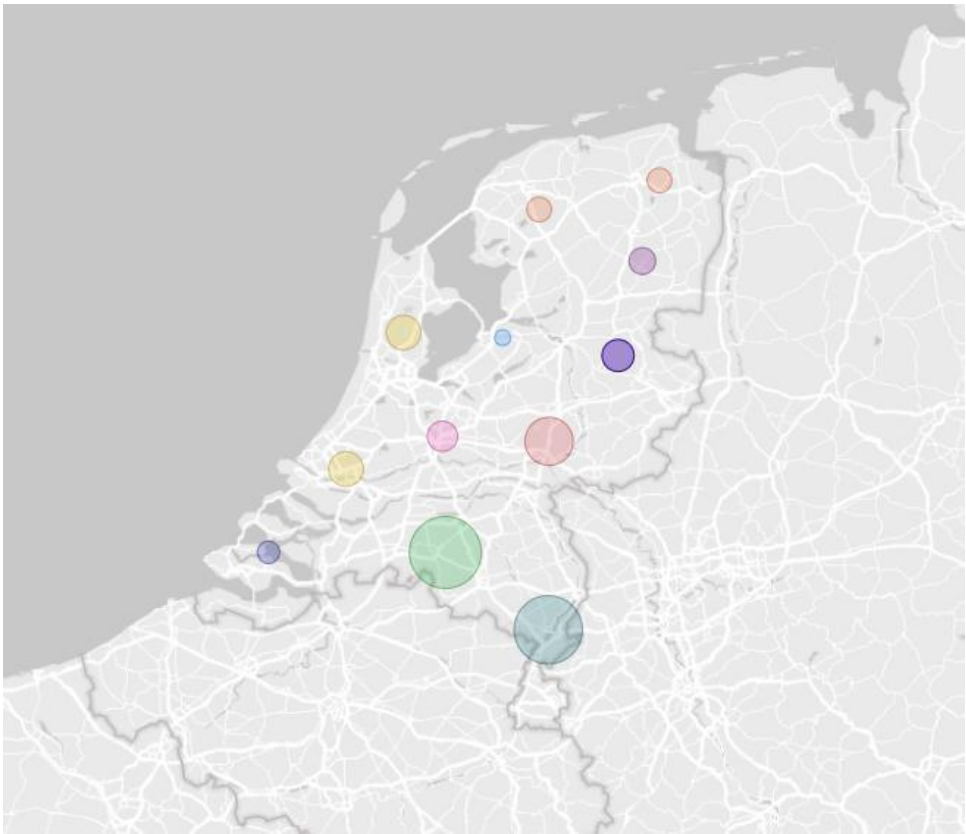
- De ruimte was relatief makkelijk te betreden door derden (zoals kinderen)
- Het betrof licht ontvlambare stoffen. Een hoog risicoprofiel
- Rondom het gebouw waren veel woningen aanwezig met veel gezinnen

1.500 liter licht ontvlambare stoffen. Afgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf Ecoloss. **Kosten € 30.000**

1.500 liter: 92 cans licht ontvlambare stoffen (aceton), 8 zakken soda, 12 zakken bijtende vaste stoffen (ADR 8), 2 dekselvaten 60 liter onbekende inhoud

Het aantal drugsdumpingen, labs en opslagen was in 2021 nog klein in Friesland.

Drugslabs, opslag en dumpingen van drugsafval bij jou in de buurt

Hieronder is in een tabel per provincie weergegeven hoe vaak in het jaar 2021 de politie een drugslab, een opslaglocatie of gedumpt afval van een drugslab heeft aangetroffen.

Provincie	Labs	Opslag	Dumpingen
Flevoland	0	4	1
Friesland	2	0	4
Groningen	3	1	4
Overijssel	4	1	8
Zeeland	4	1	3
Drenthe	6	0	5
Utrecht	8	6	7
Zuid-Holland	9	22	10
Limburg	12	13	49
Noord-Holland	13	11	10
Gelderland	16	16	22
Noord-Brabant	31	30	55

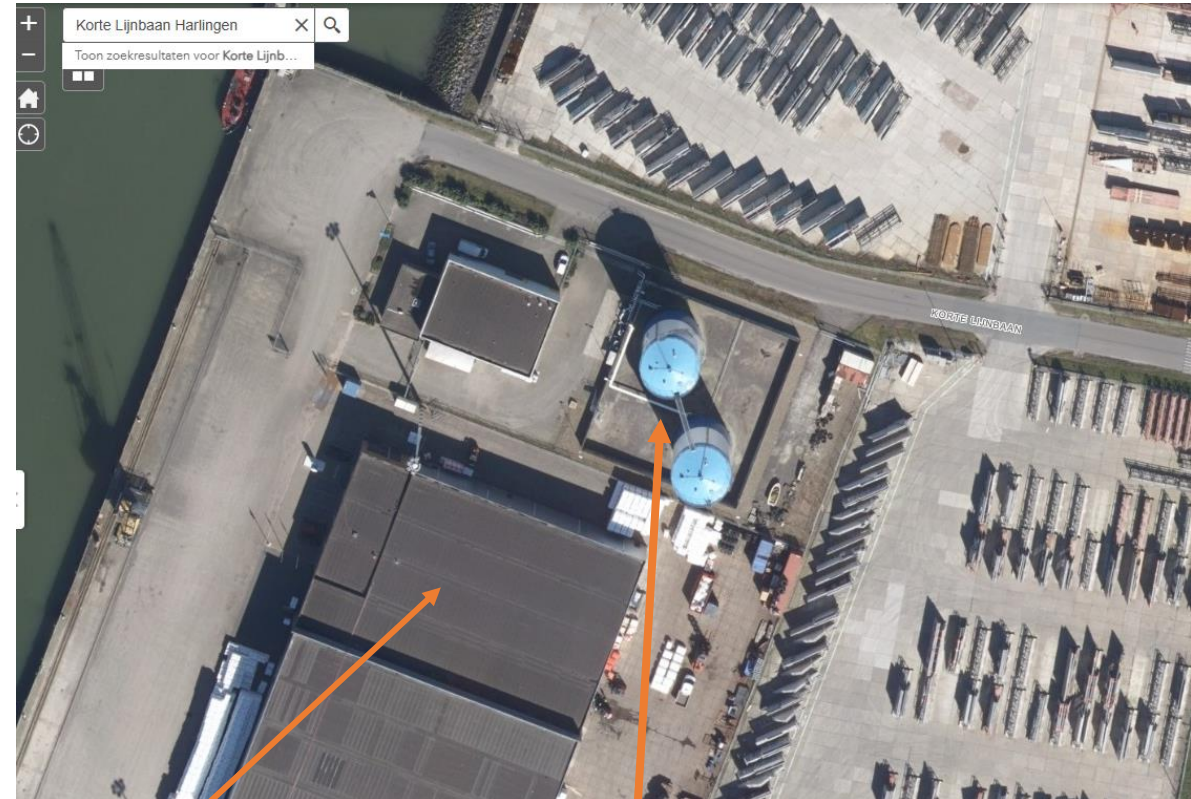
Bron: politie.nl, jaar 2021

Overige meldingen

Brand Nesta Shipping

FUMO

Op 23 januari 2024 was er een uitslaande grote brand bij Nesta Shipping. Het bijzondere aan deze brand was niet Nesta, maar het naastliggende Oliehandel Hier ligt veel olie opgeslagen in silo's. Met plattegronden en informatie vanuit milieucontroles hebben we de brandweer zo goed mogelijk ingelicht over de aanwezigheid van stoffen bij de Oliehandel

Brand Nesta Shipping

Oliesilo's

In 2024 zijn 18 klachten binnengekomen over stofklachten. Dit kan fijn zand zijn of bijvoorbeeld heel licht grondmateriaal voor compost. Stofklachten krijgen een hoge urgentie. Dit kan schadelijk zijn voor personen die dit inademen. De piketmedewerker probeert altijd vast te stellen dat er inderdaad sprake is van stof wat buiten de grenzen van het bedrijf komt. Dit is namelijk een overtreding van de milieuwetgeving. Bedrijven kunnen dit bijvoorbeeld tegengaan door af te dekken of nat te houden.

Stofhinder omdat het object niet in de loods past

Stofhinder door de buitenopslag zeer fijn materiaal. Mogelijk niet goed natgehouden

Stofhinder door een houtshredder. Tijdens de controle geen stofverspreiding waargenomen

Video

Vervuiling van de bodem en sloot

FUMO

Melding Ameland. Lozing en vervuiling van de bodem en de sloot. Handhaving is ingezet.

Conclusie

Deze presentatie gaf een goed beeld van alle binnengekomen meldingen in 2024. Intensief toezicht op bijvoorbeeld de co-vergisters en op lozingen loont. De klachten verminderen en we voorkomen schadelijke stoffen in het riool. De belangrijkste conclusies zijn: een grote toename aan klachten bij Sonac. Het aantal klachten bij de co-vergisters blijft dalen. Verder zagen we dat de industriële bedrijven voor de meeste overlast zorgen en de agrarische bedrijven niet. Terwijl Friesland een agrarische provincie is. Het aantal drugsafvaldumpingen wat gemeld is via het milieualarmnummer is nog laag in vergelijking met bijvoorbeeld Brabant. Hopelijk blijft dat ook zo.

Het team indirecte lozingen blijft zich inzetten om schade door lozingen te voorkomen en te beperken. Hierbij leggen we de focus ook steeds meer op zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). We werken samen met Wetterskip Fryslân om zo goed mogelijk toezicht te houden op ZZS. Tegelijkertijd is er landelijk nog veel onduidelijk over dit onderwerp zoals PFAS en moeten we ons blijven ontwikkelen.

*Aize Terpstra
Beheerder milieualarmnummer*

Informatie:

Aize Terpstra
a.terpstra@fumo.nl

Telefoon: (0566) 750 345

Deze presentatie is gecontroleerd door:

- AVG functionaris
- Team indirecte lozingen
- Toezichthouder Sonac
- MT FUMO